

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 7.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 19 d. Vasario (February) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXV.

„Lietuviško peštuko dvasia“

Kalbėdamas apie Grunvaldos jubilėjų Dr. A. Rutkauskas („V. L.“ 3 nr.) pirmiausia argumentu — dėlko tan apvaikščiojimas su lenkais nesudėt ir dėlko visai net ant šito jubilėjaus mums reikia užsimerkt — stato visuomenei, kad šitokiais apvaikščiojimais busianti auklėjama „brutališko peštuko dvasia lietuviškoje laudyje.“ Kada jis savo išvedimą nubaigia, tai mums aišku pasidaro, ką jis supranta po žodžiu „peštukų“ — tai svajotojai apie atgavimą Lietuvai savyvaldos kruvinos revoliucijos keliu. Mēs nesiginčysim šitame straipsnyje su D-ru Rutkauskiu apie jo pasualežvalgą (nors jis prieš istoriją diktokai nusideda...), nes čia mēs turim apie biskį kitišką dalyką pakalbėti; tačiau lai bus mums leista išnaudoti minėto mūsų publicisto išrastą pavidalą „lietuviško peštuko dvasio“.

Jeigu kai kuriems mūsų veikėjams pasigviešimas revoliucijos idealais atrodo peštukizmu, tai kaip gi galima būtų užtylėt apie tikruosius mūsų peštukus, kurie pastaraisiais metais danžosi po mūsų visuomenę ir viską demoralizuoja? Ir jau šitas peštukizmas net nebe lietuviškas, bet internacijonališkos dvasios — tai yra gimęs iš labai praklausimo pa saulyje judėjimo — socializmo. Kada Dr. Rutkauskas, vardan tarptautiškos brolybės stengiasi užgniaužti yščių gimdantį lietuvišką peštuką, tai gadynės juoku pas mus iš tarptautiškos brolybės principo pradeda gimiť jau nebe lietuviški peštukai, bet... lietuviški juodašimčiai. Aš čia nebeatkartosiu farsų su loštų per Svirskius, Bagočius. Be reikalo būtų atvadint j mūsų vaidentuvę istorijas apie dingusius laikrodėlius, pamainytas šleikas, subankrutėjusius „cicilikų“ „bankus“, skundimus žmonių ir laikraščių teismuosna vardan garbingos atminties Karoliaus Markso... Tas viskas lai palieka busimo lietuvių istoriko plunksnai. Šiandien mēs turim jau šaunesnius mūsų „pirmievių-internacijonalių“ darbelius. Pas mus ant rankų yra visai šviežio kirpimo faktai.

Viename lietuvių miestelyje grupelė jaunimo susitaria lošti dramatišką vaikalą. Šitas veiklas šiek-tiek užveria sa-

vyje lietuviškos istorijos. Čia susikerta lietuviai su lenkais ir rusais. To miestelio tuliems lietuviams socialistams dingteli į galvą, kad šitokis veikalas negalima leist lošti. Tai bus esą „kurstymas lietuvių prieš kitas tautas.“ Na ir prasideda apatinė agitacija prieš rengiamąjį teatrą. Geresnius aktorius, sutikdami ant gatvių, atkalbinėja nuo lošimo. Nurodo jiems, kad tai „tautiečių“ darbas, kad tokie veikalai statyti ant scenos yra socializmui priešingi. Galiausiai, jeigu ir nebūtų priešingi, tai jeigu šitas teatras tautiečiams nusiseks, tai „tautiečiai“ patrauks pas save publiką, kuri pradės labiau lankyties ant „tautiečių“ teatrų, o su tuomi nebelankys socialistų parengtų „Bombų“, nupuls socialistų įtekmė ant žmonių, ir ko gero galės su griuti net vietinė socialistų kuopa. Keletas aktorių, kurie, žinoma, nėra da galutiniai peštukai, bet smulkios dvasios žmogeliai, pameta besimokinę savo roles. Na, vyrų aktorių lengviau gaut, todėl lošėjų grupelė dasipildo naujais ir darbas nesiliauja. Nerimailos „iš kairėsios“ užaina iš kitos pusės. Pradeda atakuoti aktorikas. Viena moteriškė prigulinti į socialistų kuopą, mokinosi rolę. Ilgai ją esta, kad atsisakytų, vartota visokios priemonės. Bet moteriškė tvirtai laikėsi, nematydama nieko blogo scenoje. Tada „tautiečių“ edikai pasigauna visą vyrą, nekiek toli bėguį žmogelį, ir pripasakoja jam, kad jo moteris, išėjusi ant rolių praktikos su „tautiečiais“ paleistuvauja. Užgavo begėdiška ranka pačią jautriąją žmogelio stygą. Atbėgo jis į salę, kur aktoriai darė repeticijas, ištraukė savo moterį iš rankų knygutę ir metė po kojų. Paskiaus iškoliojo ją taip, kaip neišpuola čia paduot skaitytojams, ir žadedamas išvaišinti savo nekaltą žmonelę „per snukį“ sykį ant visados išsivarė namon (tikras faktas!) O tas baisusis veikalas buvo „Živilė“.

Mums rodos, kad tamsta, skaitytojau, dabar mums dovanoi už augščiau padėtą mūsų išsireikimą — „juodašimčiai“, ir dasiprotėsi, kad mēs juodašimčiais vadiname ne ką kitą, kaip tik tuos, kurie patamsyjo tampo sprendinas, kurie nepajįsta ir nemoka vesti doros ir išmintingos kovos, — jei ji yra reikalinga. Sunku tokius bepavadinti „lietuviškais peš-

tukais“. O vienok jie lietuvi, o vienok, taip daug jie truldo mūsų kulturinį darbą!

Jeigu tik šitą vieną nešvarų apsišreikimą izoliuoti, tai būtų da menkiekis. Sakytum, kad tai buvo užėjusi ant mūsų „tyrųjų internacijonalių“ kokia laikina nesupratimo liga. Bet, ant nelaimės, mums ryškiai parodys kitas incidentas, kad tokie „karzygiai“ šita liga serga chroniškai.

Viename miestelyje (ar tam pačiam, ką viršų, nepridėsim) rengta iškilmingas M. Petrausko koncertas. Du vietiniai chorai įsidėjo save programon, kad šitame koncerte ir jie dainuos. Neuzilgo po apskelbimui koncerto vieno tų chorų vedėjas gauna anonimišką atvirą laišką, kuriame nežinomas autorius grumuoja choro vedėjui — „jei tu eisi dainuoti Petrausko koncertą, tai nesugrįši sveikais dantimis“... Išsiūrejo choro vedėjas į rankraštį — lyg matytas. Pajieško tarp savo laiškų ir randa vieną panašaus rankraščio. Sulyginus, pasirodo — tos pačios rankos darbas. Rašytas — lietuviško „internacijonalo“, ir rašytas, matomai, su baime, kad „tautiečių“ daila nebujojtų.

Tai ne iš pirmo iščiulpta pasaka apie kokius ten „juodanankius“, kurie laiškų grumojimais magauja iš žmonių pinigų, tai tikras faktas iš idėjinės tarptautinės kovos prieš „tautiškumą“ — brangus skaitytojau! Paliekam apie jį spręsti visuomenei ir Dr. Rutkauskui, kuris gązdina mus nieko neveikti ant istorijos dirvos, kad nepagimdyt „lietuviškų peštukų“. Tie peštukai yra, tik ne lietuviški.

Sakyt, ar ne sakyt, dar vieną dalyką. Sakysi — biauuru, nesakysi — pasilieki veidmainiu. Leiskim plunksną. Jai negali burnos užrišti tamsu mūsų spēka... Vienoje vietoje, po M. Petrausko koncertui, kriaucių šapoje darbininkai dalinasi savo įspūdžiais. Vienas klausia „internacijonala“: „Na, kaip tau patiko koncertas?“ Ant „internacijonalo“ veido pasirodo kokia tai neišaiškinama vypsą, paskui eina keletas beprasminių žodžių, ant galo jau pasileidžia iš jo lupų ve kokia tirada: Petrauskas! O kas tas Petrauskas? Jo uošvis Kuraitis Peterburge tarnauja pas carą. Ar už dyką jį caras laiko? Ne! Čia yra kas slapta. Nežinia, kas per paukštis ir tas Petrauskas. Jis ir gi carui tarnauja... Ži-

noma, kiti subruzdą ir išsiėdę jį užpuola: iš kur tu tą žinai? Viską žinantis „internacijonalas“ atsako: „Tai, man kiti sake“...

Kaip tau, skaitytojau, šitas atrodys?

Jei tau šitokia mūsų peštukų kova prieš „tautiškumą“ yra maloni, tai man, šituos žodžius rašančiam, ašaras ištraukia. Jei tau ji atrodo paprastu juoku, tai mane verčia raudonuoti už tave ir už visą tautą, prie kurios aš priguliu, kuri da gimdo tokius nenormališkus mūsų „veikėjus“...

Tas juodasis peštukizmas pas mus jau nešiemet atsirado. Jis gimė garsiems mūsų organizacijų vadovams paėmus į savo rankas liaudies organus. Boykotas „Aušrai“ ir kitoms tautiškai-pirmieviškoms organizacijoms buvo to peštukizmo pradžia. Šiandien renkamė jo vaisius. Paimkite šiandien mūsų laikraščius. Kas korespondentas, tai kritikas. Socialistas aprašo savo teatrų ir balių su didžiausiais išgyrimais, o ne socialistų darbus pastato žemiau kritikos: tas ne taip ejo, tas netaip juokė, tas publikai nepasiukloniojo išeidamas nuo scenos. Supyko ant ypatos, aprašė ją kuojudžiausia. Už tą tautininkai vėl jiems nepasilieka skoloje. Peštukai jau bijosi ne vien savo pavardžių pasidėti po insinucijų pilnomis korespondencijomis, bet tie siog jau drovisi ir lenkias rimtesnių laikraščių, kad jų vardo nedazinotų, neatrastų jų tamsių lindynių. Yra pas mus koks trejetas laikraščių, kuriuos drąsiai galima pavadinti peštukų organais. Net baisu jau darosi tų peštuku. Vaikinus ir merginas jie savo organuose iškolios. Sulygink rimtesniuose laikraščiuose ir peštukiniuose tūpusias iš to paties miesto korespondencijas, rasi didelį skirtą: vienur aprašomi dalykai, kaip jie yra, kitur peštukų nutėplioti, kaip jų imagi-nacija išrado. Tikra peštukizmo epidemija. —

Veltui tad Dr. Rutkauskas baidosi, kad viešais istoriškais jubilėjais mēs sužadinsime peštukų dvasią. Viešas darbas peštukų nepagimdo. Mēs leiskime liaudžiai viską veikt. Duokime jai užtektinai viešo darbo. Tik veiklumas žudo mūsų žmones morališkai ir duoda medžiagą bei progą blogiems užsiėmimams. Tegul mūsų visuomenė interesuojasi istorija, tegul tam išnaudoja

nors kad ir Grunvaldos jubilėjų. Tegul paskui žmonės imasi pasižiūrėti į istoriškų raštus, tegul juos pastudijuoja, tegul rašo apie tai. Šitas prijunkys skaityti didesnes ir geresnes knygas. Patįs plunksnos peštukai, išstumti iš laikraščių, rimtesniu judėjimu, griebis prie studijavimo rimtesnių ir ilgesnių raštų, ir ne vienas pataps geru žmogumi.

V-tis.

PERŽVALGA.

** Dvasios nabagystė.

„Lietuvos“ 6 nr. p. St. Miliauskas užklausia to laikraščio skaitytojus, ką jie maną: ar „geram“ socialistui būtina reikia išsizadėti savo tautos, kalbos, papročių, etc.? Jį priverstęs šitą klausimą pakelti vieno jo draugo laiškas, kuriame anas, „geras“ socialistas, šitaip apie tautystę išsireiškęs: „galite savo tautą išpuošti kuograziausiomis gelėmis, galite ją aprėdyti kuograziausiais rubais kaip mažą mergaitę, galite rekaut, kad mūsų tauta seniausia, mūsų tauta garbingiausia, aš atsisakau nuo jos, absoliutiškai at-isakau ir nenoriu nieko apie ją žinoti. Galite suversti ant manęs savo žirgvaikius, rekaut gatvėse apie savo tautą, aš jos pažinti nenoriu“. Rašytojas „Lietuvos“ straipsnio paaiškina, kad tą laišką jam rašęs daug už jį mokytenis draugas. Vienok jis paabejoja apie jo „mokytuvą“ ir patį savo straipsnį pradeda užklausu: nesusipratimas ar nežinia?

p. St. Miliauskas savo abejonėse neklysta. Apie tautą pas mus labai daug ginčijamosi. Ir, pasigailėt reikia, kad tie patįs žmonės, katrie tarp savo tautos žmonių gyvena, jos sultimis ir tradicijomis minta, atsigiržę pasako: nenorim mēs apie tą mūsų tautą nieko žinot. Buvo net ir tokių, ką neseniai klausė per laikraščius: ar bent esąs koks skirtumas tarp tautiečio ir juodašimčio?... Tai gi tie, katrie klausia, da ne taip apgailėtini: jie vis kada-nors ateis prie supratimo. Bet blogiausiai su taja dvasios nabagyste, kuri nežino ir garbingai užsikeikia, kad „nieko nenori žinot“. Nenorėjimas žinot yra viena iš sunkiausių plėgų. Ji kaip vėžio liga eđa mūsų tamsiosios liaudies masą, bet neaplenkia nei tų, kurie šviesos ragavo, bet nedavalgė. Nenorėjimas

žinot, ką reškia tauta, ką reškia įvairi draugijos judėjimai apsišreikė plačiai tarp mūsų pirmievių vyrų. Antai Lietuvių Socialistų Sąjungos pirmiškesni žmonės būtina nori savo organą („Kovą“) uždaryti nuo gvildinimo ir teiravimosi, kas dedasi tarpe kitokių pasaulio politiškų ir filosofiskų srovių. Užteksią mūsų darbininkams žinoti vien socialdemokratų darbai. Žodžiu, nori atrubežiuoti mūsų darbininko sąmonę nuo plataus pasaulinio gyvenimo ir idėti ją į vienat partivinius rėmus. Bepusinė istorija, mokslas, proto iniciativa atrodo jiems nebusianti reikalinga. Ką tas reiskia? Ugi nenorėjimą žinoti. Tas mat lengva: „nenoriu, ir-viskas“. Rytoj įvyks socializmas, tai kam dar daugiau ko reikia... Kitų tautų, kad ir socialistai, visai kitaip žiuri į tautos klausimą ir kitokius. Už tai nėra dyvo, kad net tuli LSS žmonės tokia užsidarymo taktika nebeužsigandina. Skaitome „Kovos“ 6 nr., kad Kenosha liet. socialistai atsišaukia į Sąjungą — susivienyt su Socialist Party. Nurodo, kad ten jau net ir lietuviai galį plačiau veikti ir protauti, kad ten dvasios nabagy-tei nėra vietos.

** TMD. centro valdyba paduoda metinę finansų apyskaitą, iš kurios pasirodo, kad viso labo išdan įplaukė \$3080, 75. Išmokėjus Kudirkos raštų leidimui ir kitus iškasčius išde lieka \$2240.10. Iš šitos sumos \$112.86 padėta į draugystės nejudinamąjį kapitalą. — Tokiu budu draugystė medžiagiškai labai gražiai stovi.

** Protingesniu tonu ant galo „Žaigėdėje“ prašneko vienas jos sądarbininkų, p. Svečias. Jis aprašydamas, kaip Philadelphiaus airiai iškelė savo vientaučiui, operų giesmininkui Jonui McCormack puotą, ir kaip toje puotoje dalyvavę airiai katalikai, protestonai, abejingi ir betikybiniai socialistai, palinkėja, kad tokiuose atsitikimuose mokėtų ir lietuviai padaryt ką-nors išvien. Labai gražus iš jo pusės pamokslėlis. Bet jis tuomi, nors labai nenorėdamas, pirštų duria į mūsų kunigėlius, kurie mūsų atsižymėjusį giesmininką, M. Petrauską taip šaltai priima ir tik ką nebeignoruoja. O jau apie dalyvavimą su socialistais ir šiaip pirmievių darbuose, nenori ir girdėt.

„Profesorai“ da neišnyko. „Saulės“ korespondentas iš Rochesterio praneša jai, kad pas tenyškčius lietuvius apsilankė žydas „profesorius“, kuris kviečia lietuvius pas jį ateit, o jis išbursiąs ateitį. Užkvietai išplatines tokius lapelius: „Temenkjt! Dudi zi nam dil vjsu, ket pribuvis cziun d edis burtainykus. As atmini jum koznum miszkis ir visus atsitikimimas jusius galvos ir kas jusius patinka nuk tadai kadai jum buvo masus snarklys lik siam denai. As atmini kek turyjt metus yr kek turyj pienykus kieseni. Manim apibus advyras nuk 3 p. p. litynei 9 tam in 6483 Hiner uliczem užpekili jerdo antrus naimus antrum dures. Profsceris I. Saudvicki“.

Senai bebuvu girdėt apie tokius tarp lietuvių „profesorius“. Matomai, mums „progressuojant“, jie vėl pradeda tarp mums rasti sau dirvą.

„Laikraštinių susi-važiavimui jau dirbama programa. Jos proektas bus nepoilo atspaudintas laikraščiuose. Programos komisija pradeda abejot, begu bus galima suspēt padaryti susi-važiavimas apie 17 ir 18 kovo.

Pirmutinė Europos lietuvių savitarpinio susišelpimo draugystė — butent Peterburgo Lietuvių Savitarpinės pagalbos draugija švenčia savo 10-tes metų darbavimosi jubilejų, 24 d. sausio.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Ir niekaip valdžia negali socialistų išsibodēt. Laikraščiai praneša, kad naujai perėję Finlandijos rinkimai davė jų seimui 86 socialdemokratų atstovus, penkioliką pirmievių moterų, iš kurių devynios yra socialdemokratės, vienas atstovas krikščionis-darbietis. Bet ir visi 200 atstovų susideda toli gražu ne iš geriausių Rusijos prietelių. Pernai seime tebuvo tik 83 socialdemokratai. Auga mušami.

IŠ VISUR.

× Vokietijos kaizeris atitriai prižiuri savo garbę. Šią nedėl jo garbę įeidė pats jo sunus, sosto įpėdinis. Yra pa protis, kad jei kas iš ciesaiaus namų rengiasi eit teatran, turi iš anksto telefonuot teatro užveizdai, kad paliktų neparoduotą bilietą į karališką ložę. Kaizerio sunus šito nepadare ir nuėjęs į Westens teatrą Berline, rado ložes užimtas, todėl turėjo grįžti namon be nieko. Kaizeris ant sunaus įurto ir uždare jį ant 48 valandų palociaus kalėjiman.

× Paryžiaus augštaluomė visuomenė senai jau laukė sensacijinės dramatiškos operetės „Chantecler“ (gaidys), kuri vasario 6 d. ir tapo pastatyta ant scenos „Porte St. Martin“ teatre. Operetės siužetas yra toks: gaidys gūiasi prieš visus kitus paukščius, kad jis savo giedojimu kas rytas atšaukiąs

užtekėti saulę, taigi jis esąs pasaulio geradėjas. Kiti paukščiai susitaria iš jo pasijuokti ir išvesti iš klaidos. Suveda jį meilėn su teterva, gaidys meilės sapnuose užsimiega ir pa budęs, randa jau užtekėjus saulę. Jis su nusiminimu sušunka: „Ir tas galėjo atsitikti, nors aš negiedojau!“. Jis nužemintas, prislėgtas, iš širdies plyšimo pasimiršta. Visi veikėjai šioje operetėje yra labai guviai nurėdyti paukščiais aktoriam. Aurius Rostand, spējama, šitame veikale įdėjęs satyrą ant laikraščių, kuriuos atvaizdina ypatoje gaidžio. Sėdynės buvo taip brangios, kad už ložes mokėta iki 4000 frankų ir jau už kelių mėnesių buvo išpirktos.

× Rusijos pirmieviai ir laisvės šalininkai rupe stingai triusiasi, kad gauti nuo valdžios leidimą pergabenti iš Nicos (Francijoje) į Maskvą didelio revoliucijos vadovo, Aleksandro Gerceno kuną. Gercenas buvo vienas iš didžiausių valdytojų rusų pirmievių minties. Jis budamas ištrėmimo nuo 1857 m. iki 1864 leido Londone garsų rusų revoliucijos dienraščių „Varpą“ (Kolokol) ir pašimie Paryžiuje 1870 m. 1907 m. sukako 50 metų nuo pasirodymo pirmų NN. „Varpo“. Tuom laiku ir susitverė Rusijos komitetas pergabenimui tėvynės didelio Rusijos sunaus. Bet ikišiol valdžia da jo palaikų neįleidžia.

Iš Lietuvos.

Kunigas suimta. Vil kupijos, Žoludko klebonas kun. B. Sperskis buvęs Vilniaus dvas. seminarijos prof., kuris buvo vieną sykį valdžios suimtas, vėl buvo suimtas už kokį tai pamokslą ir tik davus užstatos 5.000 rub. tapo laikinai iš kalėjimo paleistas.

Lazdijai. Suv. g. Rašo, kad šiomis dienomis sudegę Lazdijų miestelyje daugelis namų, kur buvę žydų sankrovėlės. Vos-ne-vos į 6 valandas pavyko sustabdyti ugnelę.

Petrovas-Voskresenskis nuteistas. Sausio 9 d. Petrovovo tvirtovėje, Peterburge, karo teismas nagrinėjo bylą Petrovo-Voskresenskio, kaltinamo, kad užmušęs Peterburgo šnipų viršininką Karpovą. Kaltinamąjį gynė advokatai: Mandelštamas, Kalmanavičius ir Zarudnij. Teismas pasmerkė jį pakarti. Nuteistasai padavė kasacijos skundą.

Sugriautųjų sprogimu namų savininkas reikalavo iš Petrovo 5.000 rub. atlyginimo už nuostolius. Teismas jo pajieškojimus pripažino teisingais.

(„Viltis“.)

Biržai. Gruodžio 28 d. 1909 m. padaryta krata pas D., jieškojo uždraustų raštų Nerado. Paėmė peržiūrėti laiškus ir rankraščius.

Brrr.

Keistas cirkuliaras. Sustiprintoji apsauga buvo nuimta Suvalkų gub. pačioje pa-

baigoje (bene 30 d.) rugsėjo mėn. 1909 m. Kartu su ja pranyko ir uždraudimas grįžti į senas vietas daugumai išsiųstų (štai, kaip šviesiečiai) iš Suvalkų gubernijos gubernatoriaus paliepinu. Bet ne Kalvarijos pavieto viršininkui tie įstatymai matomai rašyti, nes jisai keliomis dienomis apsaugai pranykus duoda bulmistrams, vaitams ir vyresniems zemsargiams cirkuliarą, kad toki, toki ir toki (visa eilė, kelios dešimtys) ar 45 žmonės neturi teisės Suvalkų gubernijoje gyventi. Iš to išėjo, kad tie žmonės teisybės nežinodami turėjo nors sugrįžę į savo namus pusiau besislapstydami gyventi ir bereikalingas išlaidas turėti. Bet galų gale dabar pasirodė, kad tai tik viršininko apsirikimas ir nieko. Dėku Dievui ir už tai!

J.

Kiek Lenkų Karalystėje prageria? 1908 m. Lenkų Karalystėje buvo 456 degtinės pravorai ir rektifikacijos 1,220 monopolių. Gyventojų Lenkų karalystėje tuokart buvo 11,360,900 žmonių. — išgerita 4,897,829 kibirai degtinės; tokio būdu išėina beveik pusę viedro kiekvienam žmogui (0,431 kib.) Surinkta už degtinę 40,354,654 rub., gryno gi pelno iš jo buvo 28,806,076 rub.

(„Liet. Žinios“.)

„Laisvieji krikščionys.“ Rusijos Pavolgyje atsirado neseniai naujas išpažinimas, kurio išpažintojai vadina save „laisvais krikščionimis“. Įdomus jų dvasiškosios valdžios sutvarkymas. 1) Šventiką (arba kunigą) renkasi patys iš savo tarpo 2) Jų vyskupai ir šventikai — tai ne atskiras luomas, o lygūs su visais išpažintojais žmonės. 3) Vyskupai ir kunigai negali išrišti nei mažiausio klausimo, nepasitarę su išpažintojais ir jiems nepritarant. 4) Išpažintojams visi žmonės broliai ir jie nepa peikia nei jokio tikėjimo. 5) Maldų kalba turi būti pataisyta ir šventikų darbams padėta apribota kaina. Visa tat yra nutariama išpažintojų susirinkimo, nusižiurint į senovės krikščionių papročius. Žmonės turį taip gyventi, kad jų būtų viena širdis, viena siela.

Ryga. Apdovanotas Naujiems metams Onos antrojo laipsnio ordenu Rygos miesto realinės mokyklos mokytojas p. Marcelinas Šikšnis (Šiaulėniškis), žinomas mūsų rašytojas ir veikėjas.

Blaivybės suvažiavimas Peterburge jau uzsidarė. Ministerijos laikraštis „Rossia“ apskelbė apie suvažiavimą ilgą straipsnį, kame yra labai kreivai žiurima į įvykusį suvažiavimą „Rossia“ stačiai sako, kad tai buvęs ne blaivininkų, o tik kadetų partijos suvažiavimas. Laikraštis gąsdina, kad šitas suvažiavimas padaręs tai, jog valdžia turėsiant pasirupinti susekti tuos žmones, kurie šitokius susi-važiavimus rengia.

(„Rygos Garsas“.)

Škotija, Bellshill. 19 d. sausio, vienoje iš esančių pagal šitą miestelį anglekasyk-

loje, atsitiko nelaimė. Beke liant žmones viršun mašinistas (inžinieris) nesulaikė dugno (kėžo) ir iškėlė iki viršutinių ratų, nuo didelio susitrenkimo nutruko virvė ir dugnas (kėžas) su didžiausiu smarkumu nuėjo žemyn. Žuvo aštuoni žmonės, tarp žuvusių yra 6 lietuviai iš jų tikrai sužinota, kad žuvę: Andrius Vosylius, Vincas Čepas ir du broliu Alianskai.

(„Rankpelnis“.)

Vilnius. Pačiosė galima užsisakyti laikraščiai. Visoms pačtosms paliepta priiminti visiems Rusijoje išeinantiems laikraščiams prenumeratą redakcijų kainomis.

„Netiesotos“ draugijos. „Vienybė“ praneša, kad gauta žinia, jog 11 lietuviškų draugijų („Saulė“, „Krikščionių darbininkų“ ir kt.) esą netieso tai gyvuoja, nes tos draugijos esą tikiybines, o tokias tegali leisti tik vidaus dalykų ministerija; šios gi visos draugijos leistos gubernatorių. Galimas daiktas, kad vyriausybė panorės, idant išnaujo minėtos draugijų butų leistos... Be to, Vilniaus gub. draugijų ir sąjungų valdyba panašią darbininkų draugiją jau atsisakė užregistruoti, aiškindamos, neturint teisės, nes ji esanti tikiybė... Vyriausybė laiku, tik po kelių metų susigriebe.

Lankeliškiai (Vilk. pav.) Senai jau Lankeliškioje „pešėsi“ — jau kokie keturi metai. Bet štai neseniai pagret du šventadieniu vėl „susirovė“: pirmą kart dar tik paprastai — sušalusiais mėslais, o antrą kart jau vartojo ir bonkas, net ir peilius. Ar tai gražu? — Jau antri metai kaip turime „stražniką“, Tai yra žmogus gana darbštus ir kaip jis pats sakosi, „šlužbą gerai pildąs“. Kaikuriuos pradėjo ir gnaibyt — tai už kaminius, tai už šunis, kitus — plynę žino už ką.

Vėjo Pamušulas.

(„Liet. Ukin“.)

Leipalingis (Seinų apsk.). Pamišimas. Joveišių kaimo ukininkas Novickas, matyt, pamišęs, užmušė keturis savo vaikus, o patsai paskui pasikorė. Tarp užmuštųjų yra ir suaugusių vaikų.

Telegramų kaina sumažinta. Nuo šių metų sausio 1 d. už telegramus į Siberiją kaina sumažinta nuo 10 kap., kaip ikišiol buvo, iki 8 kap. už žodį. Nuo 1911 metų busią imama po 5 kap. už žodį, kaip ir Rusijoje.

(„Saltinis“.)

Vilnius. (Nuo mūsų korespondento.) Vilniuje dabar susitverė lietuvių artistų-mėgėjų kuopa, kuri nepriklauso jokiai draugijai. Ši kuopa rengs vakarus ne vienai kuriai nors draugijai, bet visoms Vilniaus lietuvių draugijoms, kurios tik į ją kreipsis ir prašys surengti jų naudai vakarą.

Gruodžio 26 d. ši kuopa surengė savo naudai spektaklį Švenčionyse, Viln. gub. Buvo nuvažiavę 16 žmonių, artistų ir dainininkų. Vaidino „Katriutę“, triveiksmį dramos paveikslėlį iš liaudies gyvenimo. Paskiau buvo choro dainavimas ir solo. Ant galo

šokiai. Dabar ta pati kuopa ketina vėl vasario 20 dieną statyti Švenčionyse „Velnius spastuose“ ir tą patį veikalą vasario 21 dieną atkartoti Ignalinoje (viena stotis nuo Švenčionių Dvinsko pusėn geležinkelio vaziuojant). Po vaidinimo ketinama deklamuoti, dainuoti, griežti solo ir t. t.

Vilniuje ta pati kuopa sausio 16 dieną vaidino „Rutos“ naudai (ir jos buste) „Tarnas įpainiojo“ ir „Nutruko“. Vėliau bus vaidinama „Inteligentai“, „Velnius Spastuose“ ir kiti dar nevaidinti Vilniuje veikalai.

Iš draugijų, kurių naudai bus taisomi vakarai, kuopa ims 20% gryno pelno iš vakaro, iš „Rutos“ gi, kurios bustu naudojamosi repeticijoms ir susirinkimams daryti, bus imama 10% grynojo pelno iš vakarų.

Musteikis.

Bellshill, Škotija. 19 sausio Hattoringo anglių kasyklose, atsitiko nelaimė — žuvo 8 darbininkai, 2 anglai, ir šeši lietuviai. Lietuviai žuvo šie: Andrius Vosylius, Vincas Čiapas, Jonas Alianskas ir Jurgis Alianskas (broliai), Adomas Pokienius ir Jonas Brazinskis. Nelaimės priežastis yra ta — inžinierius nesulaikė „kėžo“ ir tas išsikeles į viršų ir atsimušęs į ratus, nu traukė lyną ir krito zaibo greitumu žemyn, nunešdamas su savim 8 aukas. Žuvusiųjų kūnai buvo sudraskyti į šmotelius, kad negalėjo ir atrinkti, kas kam priguli. Kasyklos administracija kaltina inžinierių, kad nesulaikė laiku „kėžo“. Bet pasirodo, kad nevisame jis buvo kaltas. Nebuta sugedusios rodyklės, kuri parodo kelimą.

21 sausio Bellshillyj iškilmingos atsibuvo žuvusiųjų laidotuvės.

A. Kriaučiūnas.

Glasgow, Škotija. 23 sausio čia buvo demonstracija, paminėjimui 22 (9) sausio 1905 metų. Demonstranta išreiškė protestą prieš krangerišką Rusijos caro pasielgimą su beginkliais darbininkais. Demonstracijoje dalyvavo anglai, rusai, lietuviai ir žydai socialistai ir šiaip Rusijos išeiviai. Kalbėjo angliškai, žydiškai ir lietuviškai. 22 sausio 1905 metų ilgai pasiliks žmonių atminty, sykiu su garsum kraugeriu, caro rumų komendantu Trepovu, kuris paliko po savim pasakymą: „Sovinių negailėkite“, „Tušciais nešaudykite“...

A. Kriaučiūnas.

IŠ AMERIKOS

„Duonos ir vyrų“. Vašingtono atstovų rumo oratorius Joe Cannon, gauna kasdien įvairių laiškų iš visos Amerikos. Tarp ko kito šianedėl gavo laišką nuo merginų. Skundžiasi, kad gyvenimas pabrango ir vaikai todėl nebeveda. Viskas esą niekai, laiško autorės sako, prieš ateinantį pavojų — persipildymą šalies senmeigėmis. „Kodėl kongresas nesirupina, kad mėš

gautume vyrus? Jeigu visi vaikai vesti, tai but rojus ant žemės, nereikėtų mums nei kongre o nei prezidento. Mēs reikalaujam vyrų. Duokit mums juos“ — taip užbaigia merginos. Laiškas pažymėtas Cleveland, O. štempe liu.

Cook'a prisekė į Pietinę Ameriką. Jis ant vokiško garlaivio „Oziris“ su pačią atplaukė į Valdivia prieplauką, Chili respublikoje. Keliaujas pavardu T. Craig. Vienas laikraštinkas jį greitai pažinęs ir norėjęs pasikalbēt, bet Cook'as paprašęs nelįst į akis. Amerikos mokslinčiai nori Cook'a pasigaut ir paduot teisman, kaipo tautos prigaviką. Tačiau ministeris Egan, kuris dabar pribuvo iš Danijos, sako, kad iš jo raštų matosi, jog Cook galėjo teisingai apsirikti, bet neprigauti.

Cenzo diena. Ateinančio balandžio 15-ta diena valdžios tapo pavadinta „cenzo diena“, nes tądien po visą Ameriką bus paleisti enumeratoriai žmonėms surašyt. Kiekvienas svetur gimęs turės pasisakyti, kokios tautos ir kaip jo gimtinė vadinasi. Taip airiai, škotai, velšiai, nors paeina iš Anglijos, bet turės užsirašyti, kaipo gimę: Airijoj, Škotijoj, Valijoj. Lenkai visų trijų padalinimų: Rusijos, Vokietijos, ir Austrijos turės užsirašyti šiaip: Poland-Russ, Poland-Ger. ir Poland-Aust. Ar yra lietuviams skyrius, da nežinia. Anais metais buvo sumanymas, kad atkreipti statistikos būro atidžią lietuvių, kaip atskirą tautą. Bet šitas vėl aptilo. Visgi per ateinančius surašus lietuviams reikėtų tvirtai laikyties prie savo kilmės ir enumeratoriams atsakinėti, kad gimė Lithuanian-Russ ir Lithuanian-Germany (kurie gimę Prusuose).

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Brockton, Mass.

Čia gyvenantys lietuviai daugiausiai užsiima korpių fabrikuose. Turi čia lietuviai ir savo bažnyčią su visa klebonija. Turim ir kunigėlį, katras per pamokslus žmoneliams aiškina apie žmonijos filosofiją ir vėles (dušios) būvimą, buk kad žmogus neturėtų vėlės, tai nieko istoriško nepaliktų po savo gyvenimui, taip kaip gyvenai, kad nieko nepaliekia nuveikto. Dar aiškina, kad Dievo galybė su kokiais ten patriarchais suka žemę aplink saulę. Žodžiu sakant, turim plačių minčių kunigėlį (vis gi neperdaug plačių, kaip matosi. Rd.)

22 sausio pas mus buvo p. Petrausko koncertas, katras vertas iš visųusių pagyrimo; garbus mūsų dainininkas su savo malonum ir išlavintu balsu bei lietuviškomis dainėmis labai mus suramino. Ap gailėtinas tik dalykas, kad taip mažai susirinko žmonių, nors rodos buvo labai plačiai garsinta, krautuvių languose pristatinėta garbaus kompozitorių paveikslų ir plakatų. ant kampų buvo išlipinėta, bet to visko mūsų viengen-

čiai nematė. Liudna ir pamislyti apie mūsų viengėnų tamsumą.

23 sausio pas mus atsibuvo L. S. S. 6 rajono 8-tas susiavivimas. Nieko įdomesnio nebuvo nutarta, kaip tik kalbėta vis apie įvedimą geresnės tvarkos Sąjungoje. Užbaigus visus reikalus buvo diskusijos, pakelta klausimas, ar tauta kenkia socializmui. Dauguma dikčiai karščiausi, kad tauta kenkia socializmui, bet nei vienas faktiškai nenurodė, iš kokios pusės tauta gali kenkti socialistams. Man rodos, jeigu tautietis tautietį peša, tai ne tautos kaltė; ir įvykus socializmui tautos galėtų savo prigimtą šalį ir kalbą mylėti; tas socializmui nekenkia by tikrai žmonės įgys supratimą.

S. Plikakaktis.

Waterbury, Conn.

Sausio 25 d. rupsėčiu 11-tos S. L. A. kuopos buvo rengtos prakalbos. Kviestas buvo kalbėt p. Liutkauskas iš Brooklyn, bet jam nepribuvus, išėjo kalbėt pats prakalbų pirminkas, p. Zubrickas. Jis savo kalbą išpeikė vietinius krautuvnikus, labiausia valgomų daiktų pardavinėtojus, buk jie neteisingai elgiai su pirkėjais: kainas uždeda kaip pirmos klasios produktams, o perkantys gauna visai kitokius, kartais parduoda jau tokius, ką reikia laukan išmest. Bet kadangi p. Zubricko kalba tuom kartu publikos neužgandė ir publika ėmė švilptrekt, delnais plot, padarė tikrą betvarę svetainėje, o kalbėtojas ant to nežiūrėdamas varė tolyn, todėl p. Žeman tauskas, netekęs kantrybės, pribėgęs užleidė uždangą ir kalbėtojas pasiliko anoj pusėj uždangos. Bet vistiek p. Zubricko žodžiai nepasiliko velni. Publika išsirikino naują viršininką ir užvedė pasikalbėjimus apie įsteigimą kooperatiškos krautuvės. Po trumpų diskusijų išsiskirstė. Tas visas atsitikimas, p. Zubrickui ir jam simpatizuojantiems da daugiau energijos pridavė tame darbuoties. Sausio 30 d. tapo sušauktas viešas susirinkimas su tikslu sutverti kooperatišką draugovę. Pažymėton vieton susirinko suvirš 3 šimtai vyrų, ir apkalbėjus reikalą tapo sutverta kooperacija, kurion susirašė arti 100 vyrų, ir rodos visi energiški. Galima spėt, kad savo pradėtą darbą stums kaip galima pirmyn. Kiekvienas užsimokejo po 25 c. uždengimui lešų begantiems reikalams. Susirinkimas nutarta laikyt 12 vasario vakare.

Čia privalome pridurt nušalinę mintį prie kooperacijos buvio. Kooperacijos pas mus tankiai sulaukia visai negeistina likimą dėlei tam tikrų kliučių, iš kurių svarbiausios — įsikurus kooperacijai vietiniai krautuvnikai stengiasi ją boykotuoti ir antra — kooperacijos darbininkai nedirba taip kaip sau. Tas jau žinoma. O kad pas mus, waterburiečius, nesiranda tokių gerai išsilavinusių vyrų, kurie tam būtų tinkami ir pasišventę veikti visuomenei kaip sau, tas tikra tiesa. Butų gerai,

kad iš tvirtai gyvuojančių kooperacijų kas prisistų savo išdirbtus įstatus, iš kurių galėtųm daugiau praktiškos medžiagos pasiimt. Už tą būtų nuoširdus ačiū. Jei kas tokius įstatus turi, meldžiamisųsti šiuo adresu: Lithuanian P. Club, 881 Bank st. Waterbury, Conn.

Aš. V.

Waterbury, Conn.

Kričmanitės byla. Žiauri tragedija teismo rumuose tapo plačiai jau išvystyta. Priekeleto liudininkų priešais Zofija Kričmanitė, kurią apkaltinta, jog pernai nužudžiusi savo jaunikį, Bronislovą Kulvinską, pristatyta teisman da vienas svarbus dokumentas — tai poperiaus lakštelis, ant kurio prieš mirtį Kulvinską, gulėdamas krumuose kraujuose patvinęs, pieštuku lietuviškai pabriežė užgrabinį liudijimą. Ant vienos lakštelio pusės parašyta: „Zofija mane nušovė.“ Ant kitos buvo šiaip neaiškiai kreiptasi kaip ir pačią merginą: „Zofija Kričmanit, rodos kad aš mirsiu iš tavo rankos 2 val. po pietų. Mane, B. Kul.— Mano brolis.“ Šitą neaiškų užrašėlį išvertė angliškon tulas Malinauskis, kurį speciališka teisma parkviėtęs iš Pensylvanijos. Apie šitą dokumentą buvo teisme dideli ginčai. Kričmanitės advokatas Kennedy paabejojo, begu teisingas esąs išvertimas. Todėl pakviesta kitas vertėjas, lietuvis barzdaskutis, J. Šunskis, kaip oia gerai žinantis anglų kalbą. Šunskis peržiūrėjęs tą poperelį užginčijo Malinausko vertimą. Jei jis esą būtų vertęs, tai niekaip nebutų išėję, kad Kričmanitėi but koks iš to išėjęs apkaltinimas. Paskiaus buvo pašaukti keli liudininkai: J. Ratičevičius saliuininkas J. Pecekevičius, J. Norkevičius bartenderis — visi iš Naugatuck, kurie visi patvirtino, kad jie da prieš Kulvinską mirtį su nabašninku kalbėjėsi krumuose, ir pašautasis vaikinąs žodžiais išpasakojęs, kad jį Kričmanitė šaudžiusi ir pjausčiusi, taip gi sakęs: „rasite čia kur mano poperelį, kur aš parašiau, kas mano žudytojas.“ Užmuštojo brolis, Antanas Kulvinskas taip gi pripažino, kad tai jo brolio rankos raštas. Todėl, nežiurint į apgynėjų ginčijimą šitas užrašas tapo prijungtas prie bylos. Akyvaizdoje šitų sunkių prirodymų Kričmanitės advokatas nuleido rankas ir bandė prašyt prisiekdintuosius teisėjus pagailos, atsiremdamas tuomi, buk mergina tuom laiku turėjusi pamišimą proto. Kaip faktą, pristatė paliudijimą, jog viena jos sesuo pasimirusi iš beprotystės.

Šitoje byloj vienas dalykas išėjo nešvarus. Kričmanitės advokatas Kennedy, bekvodamas priešingosios pusės liudininkus — kuriuos viršų minėjome — taip įsikarščiauo, kad užmetė visiems lietuviams juodą plėmą. Jis dažinojės, kad tuli iš liudininkų priklausoją tą pačią draugystę, kurios nariu yra ir kitas Kričmanitės jaunikis, Joe Mitchel, su kuriuo Zofija buvo da syki atėjusi Kulvinskio dabaigtų,

ir kuris dabar taip gi sėdi ka lėjime ir laukia teismo, kaipo dalyvavęs Kulvinskio nužudyme. Lietuvių draugystės yra nekalčiausias, nors į dangų nušėk. Bet norinčiam savo „gudrumu“ pašvytruoti advokatui parėjo į galvą supinti šia kokia intriga. Esą, šitie liudininkai ir Mitchel priklausė į slaptą lietuvių draugystę, todėl dabar nori jį, kaipo savo nari, išliuosuoti ir suversti visą bėdą ant Kričmanitės. Šitų biurių, tamsių ir pasibaisėtinų draugysčių pas lietuvius esą labai daug, taip kaip pas serbus ir slavus. Todėl jie, tai yra liudininkai, Kričmanitę norį nuvest ant kartuvių, kad išgelbėti savo sanarį. Tiesa, kad p. Kennedy šitą nonsensą pasakius sužė visas teismas, protestuodamas už lietuvių insinuavimą, bet visgi jo apšmeižimo žodžiai buvo perduoti į Press Association ir pasklido po Ameriką. Ir ne vienoj vietoj dėlei šitos, tegul jau ir pusprotės merginos žauraus darbo, lietuviams priseis už savo vardą raudonuojant teisinties. Blogi darbai vieno, vis podraug atsiliepia ir ant visų tos tautos žmonių.

Beinant teismui štai kas atsitiko netikėto. Vieno vietinių dienraščių sądarbininkas sugriebė ir patalpino savo laikraštį lietuviškai rašytą anonomišką laišką. Nežinoma ypata adresavo šitą laišką stačiai teisman, ant Kričmanitės vardo. Žinoma, laišką perėmė jos advokatas Kennedy ir štai ką rado. Laiško rašytojas ragina Kričmanitę, kad prisiimtų kaltę ant savęs ir paliuosotų savo sankaltininką Mitchelį. Jei ji tą padarys, tai esą už ją užstos kokieten įtekmingi žmonės, todėl esą vistiek ji pati bus išgelbėta. O jei ne padarys, tai turės mirt, nes jeigu teisma jos ir nepasmerktų mirties bausmei, tai kaip tik išeis iš teismo, ją nužudys dviejų dienų laiku Mitchelio draugai. Šitą laišką advokatas pasiskubė perduot laikraščiams. Kaip tik jis tapo atspaudintas, tuojaus teismo prokuratura paleido namon visus prisaiķintuosius teisėjus, nes perskaitė iš laikraščių šitą laišką jie nebegalės teisingai spręsti. Už apskelbimą to laiško atstatyta nuo šitos bylos Kričmanitės advokatas Kennedy ir laikraščiai, katrie atspaudė bei perspaudino tą laišką, bus patraukti teisman, už drumstiną bylos. Neuzilgo bus vėl renkami ir saikinami nauji tos bylos teisėjai.

Worcester, Mass. Lietuvių oia dikčiai yra, bet nėra kam juos vesti apšvietos keliu. Vietinis kun. Bukaveckas, vieton žmonių švietimo, rėkia per pamokslus, kad tik neliktų skolingi parapijai, nes tokius atmesias nuo bažnyčios šventos. Jei kiek pas mus ko gero įvykinta, tai tik ačiū pasidaravimui vietinių susivienijusių draugysčių: Lietuvos Sunų, Sv. Kazimiero, Sv. Liudviko ir Lietuvos Dukterų. — Sausio 27 d. oia buvo parkvistas p. Petrauskas. Žmonių į koncertą susirinko pusėtinai. Visiems labai patiko. — Sausio 30 d. minėtos drau-

gystės surengė prakalbas. Kalbėjo p. Mikelsonas iš So. Bostono. Trumpai aiškino Lietuvos istoriją. — Sausio 29 d. vietinė teatrališka kuopa pastatė ant scenos „Užburta-kunigaikštis“ trijų veiksmų komediją. Vidutiniškai nusisekė.

J. Papis.

Waterbury, Conn. Sausio 22 d. vietinė socialistų kuopelė vaidino Br. Vargšo dramutę „Pirmi žingsniai“. Puikiai nusisekė. — L. S. S. I rajonas parengė eilią prakalbų. Sausio 30 d. atvažiavo ir sakė prakalbą A. Baranauskas, socialdemokratų atstovas. Tėma jo kalbos buvo: Lietuvos darbininkų skurdas, iškur jis kyla, kaip nuo to išsiliuosuoti. Žmonių kazi-kolvisai mažai susirinko. Bet atejusie užsiganėdino. Prakalbos pertraukose panelės A. ir M. Bendoraičiutės deklamavo gražias eilutes. Da užsilikus p. Baranauskui ant kelių dienų Waterburyje, 1 d. vasario tapo surengtos viešos diskusijos, kuriose šio to pasimokinome, na bet gi ir atsirekėm.

J. V. Ereliš.

Meriden, Conn. Keletas mūsų kvių vyrų, nerasdami sau geresnio užsėmimo 22 d. sausio nuėjo rusinų parengtan baliun ir taip nusišnapsavo, kad išėję ant gatvės pakėlė revoliuciją, ėmė su tuščiomis bonkomis viens kitam į galvą pilti protą. Policija „revoliucionierius“ suėmė ir nuvedė ne laisvėn, o ant rytojaus teisma devyniems iš tų „kankintinių“ už beprotystę paėmė \$200, kaipo už ardamą Meridene ramybės. — Sausio 28 d. oionai kalbėjo A. Baranauskas. Kalbėjo gerai, tik žmonių buvo atėję vos į 25 asmenis. — Sausio 31 d. vietinė Sv. Kazimiero dr-stė surengė prakalbas. Kalbėjo kun. Saurusaitis iš Waterburio. Kalbėjo apie girtuoklybę ir išrado negirdėtą daiktą, kad girtuoklybė pagimdžiusi socializmą. Buvo kas ten patėmyjęs, kad kuni-gėlis arba nežino, arba tyčia meluoja. Tada kunigas ėmė šaukt: „Aa, Bebelis, Bebelis! Ar jūs žinot, kas tai Bebelis? Jis — žydas. Ana koks jo mokslas — esą, sulygis žmones, vieniems, katrų didelės nosijs, tiems nupiaus, kitiems dalipdys.“ Šitokia prakalba, kaip ir reikėjo tikėtis, visgi daugumos žmonių neužganėdino. Todėl publikai labiau patiko, kada 6 merginos iš Waterburio sudainavo apie 9 daineles. Viena iš dainininkų gražiai padeklamavo: „Kur tie rubežiai?“ ir „Štai jau laikas žėisti paliaut.“

K. Liutkus.

So. Boston, Mass. Vietinė North American Civil League pranešė svetimtaučiams, kad ji parengsianti dėl jų Bigelow mokykloje iliustruotas lekcijas, iš Amerikos istorijos. Lekcijos bus skaitytos ir lietuviams. Prelegentą lietuvių pakvies kiekvieną sykį. Bus keturios lekcijos, ketvirtadienių vakarais; 17 ir 24 vasario, 3 ir 10 kovo. Skaitys lietuviams turbūt Dr. Matulaitis. Jeigu minėtos lygos valdyba matysianti, kad lietuvių noriai ant

lekcijų lankosi, tai gal duosiant ir daugiau. Labai gera proga lietuviams švieties.

Šita lyga savo mokyklą atidarė nuo 4 spalio ir laikys iki vasario pabaigai. Mokina kas savaitė po penkius vakarus, po 2 valandi.

Bemeilis.

Chicago, Ill. Vasario 6 d. atsibuvo Chicagoje net septyni lietuvių baliai ir tris teatraini bei viena prelekcija. Juk tai reiškia krutėjimą — brolyti! Dramatiškas L. S. S. R. telis lošė du veikalų: „Amerika pirtyj“ ir „Dėdė atvažiavo“. Žmonių mažai susirinko, matomai, baliai labiau patraukia publiką.

Chicagietis III.

New Britain, Conn. (Mūsų kor) Sausio 26 d. oia atsilankė A. Baranauskas, kaipo L. S. S. apskritinis kalbėtojas. Jis kalbėjo, su mažu išėmimu, tą-patį, kaip ir pirmiausia oia kalbėdavo Žagaras, Grigaitis ir kiti. Todėl išpuđį nedidelį ant žmonių padarė. Klausytojų buvo koks 100. Be to ir kalbėjo apie 2 valandas, o vieno oratoriaus ir klausyt pabosta. Įžangos buvo 10 c., užtai kiekvienas gavo 5 c. vertės knygutę.

Sausio 30 d. p. Petrauskas davė oia koncertą. Žmonių susirinko koks 150. p. Petrauško balsas labai malonus ir klausytojus labai užganėdino, ypač dainų mylėtojus. Reikia primint, kad ir mūsų klebonas gana prielankiai apie p. P. atsiliepė ir ragino visus eiti pasiklausyt. Akompanavo p. Čiurlionis.

Vietiniai teatro mėgėjai 6 d. vasario sulošė „Ponas ir Mužikai“ Gužučio dramą. Lošimas geras.

Nepersenai oia p.p. K. Janulis ir Paplauskas užsėdėjo duonos keptuvę ir žada daug gardesnę iškepti negu žydai ar lenkai. Paragausim — pamatysim.

„The New Britain Record“ patilpo kun. Žebrio sutaisyta (turbūt už 1909 metus) parapijinę statistika. Ir taip: viso parapijoje esą dušių 1800, šeimynų 325. Šliubų buvo 43, krikštų 112, šermenų 13. Per metus įplaukė pinigų \$4830.88. Išlaidų buvo \$7064.88. Iš tų išmokėta skolos \$4417.05. Lieka nepriteklius \$2234. Turbut delto ir kvitelės pabrango; šiemet klebonas užsakė, kad vyrams reikisiją už kvitelės mokėt po \$10.00, merginoms — po \$5.00. Kazin, ar rasis kupčių?

Passaic, N. J. Oia lietuvių nors nedaug, bet darbuojasi. Ne be to, kad nepasi-ginčiotų, bet visgi pirmėvinė dvasia bujoja. — Pasidarbavimu Sv. Jurgio draugystės buvo rinkta per lietuvius aukos nukentėjusioms našlėms Cherry, Ill. Surinkta viso apie \$18.00. Puikus pavyzdis kitų miestų lietuviams.

V. Sakatauskas.

— Ar matei, kaip „Draugas“ savo 2-rame num. boykotuoja moteris?
— Nemačiau. O kaip?
— Na gi apgarsindamas Kauno davatkų organą „Lietuvaite“ ir paragindamas siųsti rankraščius ir pinigus „Draugas“ apačioje padėjo šioki prierasą: „pražuti.“

garsingai operų dainininkei, M-me Tetraini, verkšlenda-

ma, kad ji serganti ir negalėsianti girdėti, kaip Tetraini giedos teatre labai pagarsėjusią beprotės sceną, operoje „Lucia“. Tetraini, taip sau dėl juoko, mergaitėi pasakė: „Gerai, tai pasakyk, kada turėsi laiko, aš padainuosiu tau tą sceną per telefoną.“ Mergina tuojuan davė žinią visiems tarnaujantiems telefono biuruose. Tie visi pranešė savo draugams, ir neuzilgo pusė New Yorko jau laukė prie telefonų. Galiausiai mergina ir prašo Tetraini, kad dainuotų. Dainininkės ruime buvo tuomtarpu jos akkompaniatorius ir ėmė prie telefono recituot minėtą sceną. Traukėsi kokią 20 minutų. Visas New Yorkas negalėjo gaut telefonų, nes buvo užimti nematoma publika. Kada Tetraini užbaigė šitą draskančią širdis sceną, ji užgirdo per telefoną tukstančius „bravo“ ir „biss“. Tada suprato, kame dalykas.

Vietines žinios.

— Pereitą nedėdienį Taut. Namu salėje p. Rinkevičius skaitė referatą iš lietuvių istorijos. Publikos buvo į 200 asmenų.

— Ateinantį ketvergą vakare, Taut. Namu salėje bus skaitoma referatas p. A. Lailio, Liaudies Mokyklos nario, ant temos „Pirmieji žmonių kultūros žingsniai“. Sekantį ketvergą, 24 vasario, p. Bukšnaitis, Liaud. Mok. narys, skaitys „Apie hypnotizmą“. Paskaitos atsibus surengimu Liet. Apšv. Dr-stės.

— D. L. K. Vytauto dr-stės metiniame susirinkime, per rupsėnį jos prezidento A. Millerio — įnešus ir paaiškinus, kokią svarbą ir naudą duoda žmogui apšvietimas, taip gi patarus, kad kiekvienas sąnarys skaitytų lietuvišką laikraštį ir platintų tarp savo brolių apšvietimą, — sekančiame susirinkime vėl tas įnešta ir dangelis sąnarių užsirašė „Vien. Liet.“ ant metų, kiti pridadoje ateinančiame susirinkime užsirašyt.

— Ateinančiame utarninke, t. y. 22 d. vasario vakare formaliskai bus atidarytas į naujai perneštą buveinę slovakų imigracijos namas, prie kurio ir lietuvių prisijungia. Norintieji gali jau po pietų tarp 3 ir 5 val. tą namą apžiurėt. Vakare gi bus gražus susirinkimas ir pasilinksminimas, kurian šitos įstaigos sekretorius, p. Koukol, per mūsų laikraštį užkviečia ir lietuvius bei lietuvaite. Šitą namą imigracijai dovanojo amerikietė Mrs. Helen Hartley Jenkins.

— Ar matei, kaip „Draugas“ savo 2-rame num. boykotuoja moteris?
— Nemačiau. O kaip?
— Na gi apgarsindamas Kauno davatkų organą „Lietuvaite“ ir paragindamas siųsti rankraščius ir pinigus „Draugas“ apačioje padėjo šioki prierasą: „pražuti.“

— Ar matei, kaip „Draugas“ savo 2-rame num. boykotuoja moteris?
— Nemačiau. O kaip?
— Na gi apgarsindamas Kauno davatkų organą „Lietuvaite“ ir paragindamas siųsti rankraščius ir pinigus „Draugas“ apačioje padėjo šioki prierasą: „pražuti.“

New Yorko žinios.
— Netikėk New Yorke niekam. Anądien viena telefonų biure mergaitė telefonuoja

Galingoji kiaule.

Vertimas iš M. E. Saltykovo-Štedrino.

Veikiančios ypatos:

KIAULE, nusiganęs gyvulis; šeriai pasiūšę ir blizga nuo tankaus mirkymosi tvarto skįstimo.

TEISYBĖ, asmuo, kuriai po teisybei reikėtų būti amžinai jauna, vienok buvo jau gerokai apdaužyta. Iš vyriausybės parėdymo apėrdyta skarmalais, per kurias prašviečia pilnai klišiška mundiera, t. y. nuoguma.

Veikmė atsibuna tvarte.

—o—

Kiaulė (*i-viryždama*). Ar tiesa, kaip vis sako, kad danguje saulutė šviečianti?

Teisybė. Tiesa, kiaule.

Kiaulė. Nu jau, kas zin? Jokių saulų aš, gyven-dama tvarte, regis nemačiau?

Teisybė. Dėlo, kiaule, kad gamta tave sutverda ma pasakė: nematyti tau, kiaule, gražiosios saulutės!

Kiaulė. Lyg jau taip? (*išdidžiai*). O man rodos, kad visos šitos saulės — vienas melas... a?

Teisybė tyli ir lyg susi-gėdusi taisybė ant savęs skarmalus. Tvarto publikoje pasigirsta balsai: „Tavo tiesa, kiaule! melas! melas!“

Kiaulė (*vis i-viryždama*). Ar tiesa, buk laikraščiuose iš spauzdinta, kad: girdi, laisvė yra žmogiškų draugijų brangiausias turtas?

Teisybė. Tiesa, kiaule.

Kiaulė. O man regis, kad ir be to pas mus liuosybės iki kaklui. Štai, kad ir aš, neišeidama iš tvarto saugyvu — jokio neturiu vargelio! Kas man! Noriu snukį lovin įbedu, noriu — po mėslą voliojuos... kokios da laisvė reikia! (*išdidžiai*). Pardavikai jus, kaip aš į jus pasiūriu... a?

Teisybė vėl stengiasi savo nuogumą pridengti. Publika rėkauja: „Tavo tiesa, kiaule! Pardavikai! pardavikai!“ Kai-kurie iš publikos reikalauja atiduoti Teisybę policijai. Kiaulė užganėdintai kriuksti, jausdamosi sa-ve augštybėje.

Kiaulė. Kam atiduot policijai? Juk ten dėl formo palaišys ir vėl paleis. (*Gulu mėšlynėn ir ima sentimentaliskai svajot*). Ak, dabar jau ir policistai vienan balsan su feljetonistais šneka! Anądien aš viename laikraštyje išskaičiau: girdi, už tai pas mus viskas silpnai, kad įstatymai rašosi tik dėl formos...

Teisybė. Tai ir tu skaitai, kiaule?

Kiaulė. Skaitinėju. Tik-tai aš suprantu ne taip, kaip parašyta... Kaip noriu, taip ir suprantu! (*i publiką*). Tai gi vat ką, prieteliai! policijai mes jos neatiduosim, bet savo budu... Pradėsim pripa-udinėti... šiandien užduosim klausimėlį, o rytoj — du... (*užsimąsto*). Išsykio nubaigsim, tik po truputį suček-sėsim... (*šnirpšdama priei-na prie Teisybės, griebia už šlaunies ir pradeda krimsti*) Vat šitaip!

Teisybė susitraukio nuo skausmo; publika netve-

ria juokais. Girdėtis klyks-mai: „Vat tai kiaulė! tai juokdarė!“

Kiaulė. O ką? saldu? Nu, užteks jau tavęs! (*persto-ja čeksėt*). Dabar pasakyk: kur nedorybės šaknis?

Teisybė (*nesusigriebia*). Šaknis nedorybės, kiaule? nedorybės šaknis... nedorybės šaknis... (*griežtai ir net sau-netikėtai*): Tavyje, kiaule!

Kiaulė (*supykusi*). Aa! tai šitaip tu kalbi! Nu, dabar tik turėkies! Ar tiesa, kad tu pasakojusi, buk: girdi, vi-sa-žmoniškoji teisybė kur-kas puikesnė už policijinės nuovados teisybę?

Teisybė (*stengdamosi sušvelninti*). Nors prie žino-mų gyvenimo sąlygų, negali-ma užginčyt... .

Kiaulė. Ne, tu ne vik-sėk su uodega! Męs šituos me-me-me girdejome! Sakyk tiesiai! ar ištikro, anot tavęs, yra da kokia ypatinga teisybė, kuri viršytų policijinę teisybę?

Teisybė. Ak, kiaule, kaip tai biau... .

Kiaulė. Gerai, apie tai męs paskui pasirokuosim (*ei-na vis artyn ir artyn*). Sakyk toliau. Ar tiesa, kad tu pasako-jusi: girdi, įstatymai priva-lo visus lygiai aprupinti, dėl to, girdi, kad antraip imant, žmogiškoji draugija pavirstų į choatišką sąvalką pyktau-jančių gaivalų?... Apie kokius tai įstatymus tu kalbėjai? Iš kokios tai priežasties ir ką no-rėdama pamokinti, tu poniule, sakinėjai pamokslus? a?

Teisybė. Ak, kiaule! Kiaulė. Ką tu čia man su „kiaule“ į snukį badai. Aš ir pati žinaus, kad kiaulė. Aš — kiaulė, o tu — teisybė... (*čia kiaulės kriukstėjime pasi-girdo pašėpimas*). Na gi, kiaule, pačiaupyk teisybę! (*Vėl ima krimsti šlaunę. Į publiką*). O ką, draugai, puiku?

Teisybė raitosi iš skau-smo. Publika šėlsta iš džiaug-smo. Iš visų pusių girdisi: „Puiku! giliau, kiaule, gi-liau! Mat kokia, nuobradėle da ir pamokslininkaut užsi-manė!“

Ant šito scena nutruko. To liaus aš nieko nebegalėjau su-prasti, dėlto kad tvarte pakilo toksai goltas, kad mano ausis vos kai-kokį žodį pagavo: „ar tiesa, kad universitete...?“, ar tiesa, kad moterų kursuose...?“ Vienu akies mirksniu Teisybę apsupė čielas tinklas kvailai-šdavikiškų padauzų, prie to kas sykis Teisybei bandant ši-tą tinklą atsupt, ji susitiko tik įnirtusios kiaulės iltis ir gau-jos bildesį „Duokit šė, bro liai, męs ją savu teismu teisi-me... laudies teismu!“

Aš gulėjau, kaip sukausty-tas, laukdamas, kad vat-vat ir mane tuojaus pradės čeksėt. Aš, kuris visą gyvenimą taip lengvai budavo sakau: „Die-vas neapleis, kiaulė nesuėsi!“ — aš staiga visa gerkle surė-kiau: „Suėsi kiaulė! suėsi!“

Vertėjo prierašas. Šandien-pat aš mačiau, kaip Štedrino aprašytąją Teisybę draskė jau ne viena, bet keletas mū-iškių kiaučių. Jos buvo visokio

plauko, ir jau kitos spėjo net pagal šitų laikų mados pasi-puošti. Bet jos vistiek kiau-lės... .

A...s

ŠLAMĖKITE PUŠIS.

Kilkite baltos putos
Vėjo nešamos,
Šlamėkit' žalios pušis
Audrų blaškomos.

Tegul ir girių dainius
Senas ir žilas,
Tarsi patsai gilusis
Šlamantis šilas,

Vėl savo kanklių stygas
Griausmu skambina
Ir vėl iš gilaus miego
Jėgas žadina.

Tegul drąsiai iš naujo
Keliai pulkai;
Šviesių kardu blizgėsiu
Nušvinta laukai;

Tegul visi iš naujo
Rengiasi kovon:
Šviesa blizgančiais kardais
Veria tamsumon... .

Kilkite baltos putos,—
Kelkite jėgas,
Šlamėkit' žalios pušis,—
Skambinkit stygas... .

Menkutis.

Laiškai in Redakciją.

Gerb. „Vien. Liet.“ Red.:—

Anądien aš mačiau krutan-čiais paveikslais (moving pic-tures) šitokią tragišką persta-tymą.

Peterburge (Rusijoje) gyve-nęs tulas aristokratas, vardu Makarov, kurį buk tai labai neapkętę nihilistai ir nutarę jį suplėšyti bomba. Šito nu-sprendimo išpildytojūm buvu-si tula Marė, o jos pagelbinin-ku — Kovalskis. Bet ant sce-nos, kur Marė į pravažiuojantį karioje Makarovą turėjus mest tula bombą, apalpus (ar gal nedrįsus), tad Kovalskis atė-męs iš Marės bombą ir patsai atlikęs tą darbą. Karieta ta-pus sudraskyta, ir arkliai už-mušti, bet Makarovas likęs tik lengvai sužeistu. Marė ir Ko-valskis tapę suimti ir nuteisti ant sunkių darbų — katargon. Pakilus Siberijos kasykloje maištui, Marė su Kovalskiu bėga iš kasyklų, nuginkluoja sargą prie kasyklų užkinkyta me vežime miegantį, ir susėdę į tą vežimą, prasišalina. Po-tam tulas Thomson, Amerikos geologas, atranda Marę su Ko-valskiu Siberijos tyruose pus-gyvius ir iš pasigailejimo ima su savim ir parveža Ameri-kon.

Aš labai norėčiau žinoti, ar šitas perstatymas yra kada įvykęs praktikoje, ar tik taip jau, teoretinis žaislas?

Taip gi malonėkit man pa-ašškinti, koks yra skirtumas tarp nihilistų ir anarchistų.

Su pagarba

V. M. Genys.

Kad šitas galėjo atsitikti, apie tai mažai galima abejot. Rusijoje jau nuo daugelio me-tų revoliucijos šalininkai var-toja užpuolimus ant įvairių valdininkų, kartais ir ant šiaip augštesnių žmonių, kurios ži- (Žiur. ant 6 pusl.)

SAPNAS.

Auksinės bangos ant žemės nusileido
Ir išauksavo jurių krantus.
O balta gulbė tenai ant jurių veido
Išlėto irias'... suka ratus... .

Bet vandens vilnys sau ošdamas tyliai
Rodos kalba įstabius žodžius:
Siekk prie meilės švelnios, ką krutinėj giliai—
Skink jos žiedus kvėpiančius, gražius.

Ir ištiesiau rankas, jau taikiau si skinti,
Skinti laimės geles kvapningas;
Maniau, skurdžius takus, reikia padabinti,
Išgirsti: „Kaip jįsai laimingas!...“

Menkutis.

ŠIS--TAS.

Ką daryti, kad rauplės veidą negadintų?

Vienas daktaras liepia sergančiuosius rauplė-mis ligonius laikyti vien prie raudonos šviesos (langus užtiesti raudonomis skaromis, vakar-vartoti lempą su raudonu stiklu), nuo ko rauplės jokių žymių ant veido nepalieka. Tą nu-omą daktaras paremia daugybe prirodymų iš senovės. Ciesorius Karolis V, atvykęs į Flan-driją, apsirgo rauplėmis. Išgelbėjimui jo nuo rauplėtumo įvytiota į raudonas paklodes, prie-lovos užkabinta raudonos firankos. Kada cie-sorius išgijo — ant veido jokios rauplių žymės nepaliko. Paminėjimus apie tokį gydymo bu-dą galima rasti senuose miestų archyvuose, kur pažymėta, kiek raudonų audinių parduota rau-plių gydymui. Reikėtų ir lietuviams tuom bu-du ligonis nuo rauplėtumo apsaugoti, tuom la-biaus, kad šitas budas lengvas ir nebrangus.

Lušnakajis.

BELETRISTIKOS KRITIKAMS.

Kalbėt plačiai apie beletristiką šitame trumpame straipsnylyje neapsimoka, nes prisieit-tų tik paliesti jos ypatybes, o neišaiškinti. Tu-labiau, kad mano tendencija yra nurodyti mų-sų beletristikos kritikų žymiausių ydą.

Einu prie dalyko.

Pirmų-pirmiausiai turiu pasakyt, kad be-letristika yra dailioji literatūros šaka. Kai-kuriuose atsitikimuose ji viršija net poezi-ją, iš kurios dėl muzikališkumo tankiai pri-sieina išmesti dailiausius paveikslus, geriausius išsireikškimus, teisingiausius spalvas ir ypaty-bes apdainuojamojo daikto. Beletristika, prie-singai, nereikalauja aprubežavimo ir lipdymo: ji fotografuoja daiktą tikrame jo stovyj. Di-džiausia beletristo klaida, jeigu jis stengiasi papuošti aprašomus dalykus visokiais blizgu-čiais, manydamas tuomi užinteresuoti skaityto-jus ir įgyti vardą gero rašytojo. Amerikos lietuvių, pramokusieji šiek-tiek gramatiškiau-rašyt, „puošia“ savo beletristiškais vaizdeliais laikraščius. Tie jų vaizdeliai greičiau teršia laikraštį, negu puošia, kadangi juose išlieta vi-sa autoriaus politika, visi jausmai, visos pažval-gos, pamokslai, ir prie to viso matyt, kad auto-rius stengėsi sukimšti visus augštesnius žodžius, kokius tik jis žinojo. Jeigu savo raštelyj jis stengiasi išreikšti meilę, tai jam ir kiaulė ir asilas, ir purvas darosi malonūs. Dėlto širdį, jausmus ir bučkius atrandi beveik kiekvienam sakinyj. Jeigu gi autorius nori nupeikti kokį daiktą, tai savo raštą prikemša visokių nešva-rumų, kuriuos skaitant net apetitas gadinasi.

Tiesa, kartais nešvarumų aprašymas labiau už-interesuoja pasaulį, negu kokie blizgučiai. Pa-vydziai, Maksimo Gorkio ir Uptono Sinklerio raštai labiausiai užinteresuoja pasaulį, nežiurint į tai, kad ten atvaizdinami bauriausis nešvaru-mai. Žmonės skaito šitokių beletristų raštus su entuziazmu. Kodėl? Todėl, kad ten sukombinuota viskas natūrališkai; kiekvienas nešvarumas randasi savo vietoj ir yra nupieštas taip, kaip jis išrodo, be jokių priedų ir atėmi-mimų. Ypač M. Gorkij kalba apie viską len-gvu tonu, be agitacijos, be įsikarščiavimų. Jo išsireikškimai neturi papuošimų, jie paprasti,

bet taip lenda į skaitytojo širdį ir smegenis, kad tas tiesiog gėrėjasi iš tokio rašto. Atrasi čia visai neaprašytus sakinius, kokius tik tam-sioji liaudis vartoja, bet atrasi ir tikrai poetiš-ką dailą, plonus, jautrius sakinius. Viskas tas plaukte plaukia dailia srove. Matyt, kad au-torius pažinojo aprašomąjį dalyką ir teisingai atsinešė į jį.

Kad buti beletristu, reikia buti atsakan-čiu dailininku ir žinoti žodžių ir sakinių logiką. Ne tame beletristo nuopelnas, kad jis prikem-ša gražių, arba bausių, jautrių, nešvarių, arba rėksmingų žodžių, bet tame, ar teisingai t. y. ar vietoj tie žodžiai pavartoti.

Beletristas privalo buti jautrus. Niekas nuo jo atidžios neturi pasislėpti, kiekvieną krutėjimą, apsireikšimą jis turi pastebėti ant savo kurpalio. Vieta ir ypatos turi atsakyt savo žodžiams, kurie apie jas tariami. Neikuomet autorius neprivalo kalbėt pats, už kito nu-garos pasislėpęs, ką taip tankiai ir beveik vi-suomet daro Amerikos lietuviškieji beletristai. Jeigu autorius išvedė savo veikale kalbėti kal-vį, tai tas ir privalo kalbėt kaip kalvis ir elg-ties sulyg proto, kalviui tinkančio. Margumy-nų čia gali buti, bet visai veikalas susigadina, kada kalvis ims vartoti profesoriui tinkančią kalbą ir elgties lyginai koketka — artistė.

Geresnieji beletristai, — kaip Žemaitė, Satrijos Ragana, Jovaras, — nesistengia kal-bėt ir fabrikuot pasielgimų už kitas ypatas. Už tai jų veikalus jau pavaišino savo amerikoniš-ka „kritika“ Amerikos bibliografistai už kal-bos negrynumą, įtalpos silpnumą ir tt. Juk daug teisingiau būtų kritikuoti tuos veikalus, kur autorius kalbą vartoja tokią, kurios jo per-statomos ypatos net nesuprastų. Pažiūrėkite į visų kalbų beletristiką: — visi garsieji be-letristai vartoja tokią kalbą ir tokias tarmes, ko-kias vartoja liaudis, jeigu ypatos pastatytos iš liaudies. O jei eina apie augštesnes ypatas, tai pagal jų mokslą ir padėjimą taikoma ir kalba. Žinoma, jeigu autorius savo komentari-juose vartoja negryną kalbą, tai galima pada-ryt jam užmėtinėjimus, bet netuomet, kada jo kalba negryna, kuria kalba jo ypatos. Jei jis tą negrynumą fabrikuoja patsai, tai jau jo kal-tė, jis tuomet nėra atsakantis beletristas. Jis gali vartoti tikrai tuos išsireikškimus ir žodžius, kuriuos vartoja jau žmonės arba yra vartoję. Savo gi komentarijuose turi vartoti gryną kal-bą — ar ji būtų mandagi ar aštri.

Kritikai tankiai jieško šuns ne ten, kur jis užkastas.

A. Antonovas.

ŠEIMYNA IR PROSTITUCIJA.

(Užbaiga.)

Be šliubo sugyvenimas. Toks sugyveni-mo budas persistato laisva meile nevedusių ar-ba ir vedusių bei pasimetusių ir apsimainusių gyvenime su kitomis ypatomis, kas atsitinka pas visas tautas. Patraukimas vienos lyties prie antros suvienija jaunus žmones, katrie pa-turi lytinius susinėjimus lyg tam laikui, pakol katroji nors pusė neatšąla, arba susijungia šliu-bu. Čia rods, iš gamtiškosios pusės, nėra to-kiame sugyvenime nieko kenksmingo. Didesnė dalis tokių bešliubinių ryšių tarp jaunų žmo-nių patenka iki grabo lentai. Paskutiniaus lai-kais, nežiurint į įstatymų ir religijų draudimus, vis daugiau ir daugiau atsiranda šalininkų to-kio sugyvenimo ir prieštarauja prieš šliubus. Daugumas skaito, kad šliubas yra labai sun-klus jungas, kurį dėl togi geriausia ir neužsidė-ti. Tankiai girdėtis šnekant, kad šliubas su-varžas laisvę, apsunkinas persiskyrimą; jeigu vyras arba pati nesutinka savo pobūdžiais, tai jiems sakoma prsieina visas gyvenimas sunkin-ti vienas kitą. Šeimyniška drama prie tokių išlygų dažnai buna neišvengiama. Dėlto gi, manoma, kad geriaus yra gyventi be formališ-ko šliubo: tokiam atvejy, vyras ir moteris ešą suvis pasiliks liuosybėj ir visados gali persiskir-ti. Bet visi tokie išvedžiojimai yra neteisingi. Ne liečianties religiškos pusės šito klausimo, reikia pastebėti, kad šliubas yra išrastas ne vien paprastam sugyvenimui dviejų ypatų, bet čielam gyvenimo sustatymui; iš šliubo išteka daugelis legalinių teisių kaip vyrui taip ir mo-

tereį, o ypač jų vaikams. Neįstatymiškai gimę vaikai daugybė negauna tokių teisių, neretai tampa apleisti ir pamesti arba nužudomi. Štai dėl ko valdžia ir draugija reikalauja, kad šliubas (kuriuomi suprantama nepertraukiamą ryšį) jungtų vyrą su motere formalistiškai, sąmoningai ir tvirtai: kad nebutų tik kokių paslaptinių suokalbių dviejų ypatų, padarytu ne su tikslu gimdymo ir išauginimo vaikų bet tik dėl užsiganėdinimo gyvulinių jausmų. Moteriškė, gyvenanti be įstatymiško apšvedimo su vyru, kaip ji nebutų liuosą savo pažvalgose, visados aimanuoja su savo padėjimu, bijo su gyventi kudikio.

Prie to dar reikia dadėti, kad neįstatymiškas ryšys tankiausiai pasirodo ne stipras, greitai pasibaigia, o suirimas jo tankiai atneša baisią tragediją ir duoda priežastį visokioms nelaimėms ir gyvenimo sugriuvimui, kurio visa sunkuma beveik visados nukrinta ant vieno moterų. Labai tankiai, įsimylėjęs vyras duoda žodį moterei, kad tikrai su jaja susirįs įstatymišku ryšiu, o silpnos valios moteris arba mergina, budama po meilės įtekme, kietai šitokiems žadėjimams įtiki ir pilnai atsiduoda vyrui su visais jausmais. Paskui gi vyras pasirodo apgaviku ir toks ryšys niekais užsibaigia. Į kokį sunkų padėjimą vyras įtraukia šitaip įsitikėjusią mergaitę, kuri su visa širdžia jam atsiduoda ir pastoja jo kudikio motina, o katarą jis pameta, tai aišku visiems. Tokie paveikslai neretai atsitinka. Vyras, pametęs tą mergaitę, su kuria ja žadėjo apšvesti, dažnai pasilieka užmušėjo vietoje, nes daugumas iš tų nukriausių aukų pabaigia savo gyvenimą nusižudymu. Tokių atsitikimų daugybė. Pamesta mergaitė ir įstumta į tokius vargus, iš gėdos tankiai drįsta kudikį nužudyti, arba be laiko išvaro vaisių. Nukrautos lentynos teismuose tokių būlų.

Bet esti ir taip, kad mergaitė sugyventą kudikį atiduoda į prieglaudos namus ir paskui palengva keliasi iš savo nupuolimų; vienok ta kruvina dėmė ant jos dvasiškosios dorybės pasilieka ant visados, o žmonių akyse ji kenčia panieką ir neapykantą.

Neįstatymiškas sugyvenimas nėra taip kenksmingas, kaip prostitucija, ypač iš to atžvilgio, kad neužneša visokių lytinių lygų, bet vis gi jis toli nuo gerojo kelio; nes ir čia randasi didelis šaltinis visokių prasikaltimų, išvarinėjimo vaisiaus, žudymo kudikių, o taip gi sutrukdytas išsiplatinimo žmonių.

Šliubas (zenyba arba įstatymiškas susituokimas vyro su motere) Meilė veda vyrą ir moterį prie ryšio, vadinamo šliubu ir susideda iš to, kad viena lytis pasotina kitą užsiganėdinimo jausmais, iš ko pareina naujas vaisius ir platinimasi žmonių. Šliubinis ryšis turi būti nepertraukiamas iki grabo lentai, jeigu tik jis taip būtų užlaikomas. Šliubas moteriškai suteikia vieną ir didžiausį jos apšergėjimą. Ji turi laimę vyro globoje ir vaikų išauklėjime. Moteriškė iš prigimimo labiausiai reikalauja lytinio užsiganėdinimo, negu vyras ir neturi kito teisingesnio tam budo, kaip šliubas. Jau maža mergaitė, žaizdama su savo lelyte, ji nuduoda save už motiną, tarsi supranta, jogei reiks ateityje pasidaryti tikra motina.

Kaip apgailėtinas padėjimas „senų mergų“, kurios pasilieka neišję už vyrų ir nesudraugavę šliubiniu ryšiu. Nelemtose šios gaidynės tvarkoje vienok nemažai tokių randasi, kaip vyrų, taip ir moterų, kad per gyvenimą negali susirįsti įstatymišku šliubu, todėl velka savo sunkų likimą; kitos mergaitės per tai arba atsiduoda paleistuvystėn, arba pasilieka davatkomis visą amžių. Kaip tą žmonių ydą prašalinti, čia neįeina į šito straipsnelio tikslą. Toje dirvoje dabar jau darbuojasi daugelis pasaulio protų.

Šliubinis sugyvenimas yra geriausias, tiesiausias ir tikriausias. Jis tik vienas paturi gyvybę ir laimingą gyvenimą žmonių. Per tokių sugyvenimą žmonės auga, platinasi, protauja ir didelę augštybę pasiekė viršum visų kitų gyvų organizmų. Kiekvienas žino, kaip laimingas yra gyvenimas vyro ir pačios, arba motinos ir tėvo, kada jie susiklauso ir mylisi taip, jogei viens be kito gyventi negali. Toks gyvenimas yra saldžiausias šaltinis begalinės laimės arba linksniausis rojus ant žemės. Žinoma, ir šliubinis sugyvenimas ne visados ir ne visur buna laimingas, ypač ten, kur vyras arba pati be meilės susijungia ir turi savo mylimą

Taip gi ardo gyvenimą: aštrus pobudis, nesutikimai nuomonėse, ne pilnas lytiškas užsigaėdinimas, apšveikimas kokių nedorybių, ne išdavimas iš savęs vaisiaus ir tt. Suirimas draugiško ryšio tarp vyro ir pačios atneša jiems didelę nelaimę. Laipsnis tos nelaimės nevienu das, žiurint į tai, kokią formą tas suirimas priima. Pirmą tokio nelaimingo iširimo forma yra ta, kad tarp vyro ir moteris patruksta meilė ir jie abu griežtai pradeda savo gyvenimą ardyt. Prie to šliubinis ryšys pajra taip, kad vyras ir pati perstoja net gyventi po vienu stogu. Čia prie sugautos veidmainystės vyras ir pati visados iškarto pabaigia visas savo rūkundas, išeina viens nuo kito ir kiekvienas pradeda gyventi savaip. Suprantama, kad tokie persiskirimas nepareina be nukentėjimų ir jų kenksmingų pasekmių.

Antra forma, kada vyras ir pati gyvena kruvoje, bet vienas katras—nors paveliją sau arba abudu prieš viens kitą veidmainiauti užsiimdami su mylimomis ypatomis. Ta forma daug blėdingesnė draugijai sulyginant su pirmąja. Čia veidmainiaujančiai pusei priseina gerai sukavoti savo apgavystės. Gyvenant po vienu stogu, veidmainiaujanti pusė turi visados apšvesti, apgautinėti ir meluoti prieš kitą. Šeimyniškas gyvenimas prie tokių sąlygų gali apšversti į tikrą pragarą. Vienok, nežiurint į tai, vyras ir pati ne atsitraukia viens nuo kito, nes baimė ir gėda prieš žmones, silpnas pobudis, ekonomiškios išlygos ir kitos priežastys suturi juos nuo paskutinio žingsnio. Toks nenusidavusis šeimyniškas gyvenimas labai plačiai išsiplėtojęs mūsų draugijoje. Jis atneša didelę ir baisią blėdį: vyras arba pati, veidmainiaudami viens prieš kitą, tuo pačiu atsitraukia nuo savo šeimyniško žiedinio, perstoja būti išauklėtojai savo vaikų ir suardo savo sveikatą ir gyvenimą.

Tame atvejyje yra kalti vyrai, bet didesnę dalis yra kalties ir pas moteris. Jos nenori išdirbti savo valios stiprumo, lengvai palenkiamos, neklauzados, piktos, šykščios. Kas užmezga abejonių mazgą? Kas yra priežastis tiek daugelio namuose žiaurumų, klaidų, apgavimų? Kas žino tiek visokių burtų ir velniškų išmįslinėjimų su vyrais koketuoti? Tik moteris, ta gabiai nusidariusi lėlė, tiesiog kilpa kabanti pakorimui ant išjuokos šeimyniško gyvenimo! Ne visos tokios, bet jų daug. Kas jų, tų lėlių nulipdymo kaltas, čia pertrumpai vietos apskakt. Bet męs negalim užtylėti fakto; ir kas studijavo miestų moteris, šita faktą neužginčys...

Šliubiniu ryšiu vyrą ir moterį suriša ne visur vien tik dvasiškija (kunigai), bet kaip kur valdžia arba draugija, todėl ir šliubiniai ryšiai turi ne vienodus įstatymus.

Pas krikščionius ir kai—kurias kitas tautas šliubas yra susijungimas dviejų ypatų, beveik kaip lygaus su lygum ir abudu turi be maž vienodas teises. Pas kai—kurias tautas gi, moteris jokių teisių neturi ir tarnauja vyrams, kaip vergės. Pas žemesnesias tautas yra leidžiama vyrui vesti keles pačias, kur tankiausiai viena pati palaikoma už gospadinę, o kitos esti kaip tarnaitės arba vergės; bet yra ir tokios tautos, kur pati turi kelis vyrus (du, arba daugiau brolių turi vieną pečią). Kaip kur gi yra daleidžiama apšvesti su mergaite, turinčia mažian dvylikos metų ir net ne tik su giminėmis, bet tikriems broliams su tikromis seserimis.

Tai gi šliubas visur palaikomas dėl išplatinimo žmonių. Kur nupuola šeimyniškas gyvenimas, tenai viešpatystė ne atneša nei žiedų nei vaisių, ir ilgai nei išnyksta.

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Visi tylėjo, tarsi į akmenis pavirtę. O Klimkova pamisljo:
— Tuokart aš eičiau kur—nors...
— Aš manau — suprantama? — tarė Saša, patylėjęs, ir vėl apvedė visus vienu žvilgiu. Raudonas vainikas ant jo kaktos tarsi išsiplėtė ant viso veido ir veidas apštraukė švininiu mėlynumu.

— Jūs privalote matyti — tas naujas gyvenimo surėdymas nėra jums naudingas, nėra reikalingas... reiškia, reikia dabar su juo kovoti — taip? Už ką, už kieno reikalus jūs kovosite? Už save ypatiška, už savo reikalus, už savo tiesas gyventi taip, kaip jūs gyvenote iki šiolai... Aišku? Ką jūs galite padaryti? Te kiekvienas apie tai pagalvoja...

Troškiamo kambary vėl pasikėlė sunkus triukšmas, tarsi atsiduso ir sukarkė kaž—kieno milžiniška, sergant ir nuvargusi krutinė. Šnipų dalis tyliai ir rusčiai išsiskirstė,ėjo, galvas nuleidę, kaž—kas rėkė, įerzintas:

— Vietoje tų tuščių kalbų, verčiau algos pridėtų...

— Gąsdina vis... visados gąsdina...

Kertėje aplink Sašą susirinko kokis desėtkas žmonių, Jevsiejus atsargiai artinosi prie jų ir girdėjo persišmusį Petro balsą:

— Štai kaip reikia kalbėti — du sykiu po du — keturi ir visi... tuzai...

— Ne, aš nesu užganėdintas, — saldžiai ir užklausančiai sakė Solovjovas. — Pamąstykite!... Ką reiškia — pagalvokite? Kiekvienas gali mįslėti savaip... bet tu man parodyk, ką veikti...

Krasavinas nemandagiai ir aštriai sušuko:

— Tas nurodyta jau.

— Aš nesuprantu! — ramiai prašneko Maklakovas.

— Tamsta? — sušuko Saša. — Meluojai, tamsta supratai!

— Ne...

— O aš sakau — tamsta supratai! Bet tamsta — bailys... tamsta bajoras... a—a, aš tamstą žinau...

— Gal buti... — tarė Maklakovas. — Bet ar tamsta žinai, ko nori?

Jis pastatė tą užklausimą taip šaltai ir su tokia priegaida, kad Jevsiejus krustelėjo, pamįslijęs:

— Užgaus jį Saša...

Bet tas tyliai ir su čypsmu paantrino šį klausimą:

— Aš? Ar žinau, ko noriu?

— Na, je...

— Aš tamstai pasakysiu! — grasinančiai balsą pakėlęs sušuko Saša. — Aš greitai nusprogsiu, nėra man kas bijoties; aš gyvenimui svetimas žmogus esu... Aš gyvenu su neapykanta į gerus žmones, prieš kuriuos tamsta, savo mįslyje, klaupi... Gal žinai nesiklaupi, ar ne? Meluojai tamsta! Tamsta esi vergas, vergo siela, tarnas, nors ir bajoras, o aš muzikas, atjakęs muzikas, nors aš buvau ir universitete, bet manęs niekas nepapirko...

Jevsiejus jautė, kad Sašos žodžiai užsikabino į jo širdį, tarsi vorai ir, apskudami lipniais siulais, spaudžia ją, riša ir traukia prie Sašos. Jis prasistumė pro šnipus, sustojo greta besibarančių ir stengėsi išsyk matyti abiejų veidus.

— Aš pažįstu savo priešus, — tai jūs esate, ponybė; jūs ir šnipuose esate ponai: jūs visur esate pasibiauėjimo verti, visur neapkenčiami, vyrai ir moteris, rašytojai ir šnipai... Ir aš žinau įnagi prieš jus, ponus, prieš ponybę; aš žinau, aš matau, kas reikia padaryti su jumis, kaip jumis išnaikinti...
— Štai tas ir žingeidu, o ne ta tamstos isterika, — tarė Maklakovas, rankas į kišenės susikišęs.
— Taip, tamsta nori žinoti? Gerai — aš pasakysiu...

Saša, matomai, norėjo atsistėti ir, svyrnuodamas, tarsi nendrė, žvalgėsi aplinkui, kalbėjo be pertrukio, kad net užduso nuo greitos kalbos.

— Kas rėdo gyvenimą? Ponybė! Kas sugadino mielą gyvuną — žmogų ir padarė iš jo biurų galviją, sergantį žvėrį? Jūs, ponybė! Tad štai, viskas — visas gyvenimas — reikia pasukti prieš jus, tad štai, reikia atverti visas gyvenimo puveņas ir paskandyti jus toje biurųbių upėje, vėmaluose žmonių, kuriuos jūs užnuodijote... ir bukite jūs prakeikti! Atėjo jūsų bausos ir pražūties laikas, pasikelia ant jūsų visi, ką jūs sulaužėte ir užsmaugs jus, užslėgs jus... Supratote? Taip, štai kas bus... Ir jau yra! Jau po kai—kurios miestus žiūrėta — ar kieti ponų pakaušiai... Tamsta žinai apie tai? Taip?

Jis atsirėmė pečiais į sieną, ištiesė pirmyn rankas ir užspringo sudaužytu juoku. Maklakovas pažūrėjo į žmones, greta su juo stovėjusius, ir, taip gi šypsodamas balsiai užklauso:

— Ar jūs supratote, apie ką jis kalbėjo?

— Viskas galima kalbėti! — atsakė Solovjovas, bet tuojaus skubinau pridėjo: — savo kompanijoje! Bet visųžingeidžiausia — tad tai, kas per slapta draugystė susitvėrė Peterburge ir ką ji veiks?

— Tas mums reikia žinoti! — reikalaujančiai tarė Krasavinas. — Kokie ten žmonės...

— O juk ištikrųjų, broliukai, revoliucija į kitą butą persikrausto! — sušuko Petras linksmai ir gyvai.

— Jei ten, toje draugystėje, tikrai yra kunigaikščiai — užsimįslijęs ir užsisvajojęs sakė Solovjovas, — tai mūsų dalykai turėtų eiti geryn...

— Tu ir taip dvidešimts tukstančių jau sukro-

vei į banką, senas velny!

— O gal — trisdešimts? Rokuok dar sykį! — tarė užgautas Solovjovas ir paėjo į šalį.

Saša kosėjo kurčiai ir užkimusiai, Maklakovas piktai į jį žiūrėjo, o Jevsiejus pamazi išsiluosavo iš plonų tinklų, kurie taip staiga ir netikėtai pradėjo jį traukti prie ligoto šnipo. Jo kalba, išsyk taip apėmusi Klimkovą, dabar tirpo, nyko sieloje, tarsi dulkęs po lietaus.

— Ko tamsta žiuri į mane? — sušuko Saša į Melnikovą. Tas atsigrįžo ir nuėjo į šalį, nieko neatsakęs, Jevsiejus gi nesijausdamas savęs žengė pasikui.

— Ar supratai tamsta ką—nors? — staiga užklauso Maklakovas Jevsiejų.

— Man tas netinka...

— Taip? Kodėl?

— Jis vis pyksta... O juk piktumo ir be jo yra daug...

— Taip! — atsakė Maklakovas, galvą lenkdamas. — Piktumo užtenka...

— Ir nieko negalima suprasti, — atsargiai apsidairydamas, tęsė Jevsiejus, — visi visaip kalba...

Jis taręs tą tuoj išsiganod, skersomis diratelėjo į Maklakovą. Šnipas, užsimįslijęs, škepetaitė šluostė dulkes nuo savo skrybelės ir, tur buti, negirdėjo pavojingų žodžių.

— Na, iki pasimatymui! — tarė jis, paduodamas ranką.

Jevsiejus norėjo eiti su juo, bet šnipas užsimovė skrybelę ir, sukinėdamas usus, išėjo, nepažvelgęs į Klimkovą.

Mieste greitai augo kaž—kas keistas, tarsi koks sapnas. Žmonės visai nustojo baimės; ant tik nesena buvusių plioškčių ir nuolaidžių veidų dabar aštriai ir aiškiai matėsi rupestingas ir galingas įtempimas. Jis atrodė tartum dailydės, kurie rengiasi išgriauti seną namą ir svarsto, nuo kurio daikto pradėti darbą.

Veik kasdieną priemiesčiuose dirbtuvių darbininkai atvirai rengė susirinkimus, jų tarpe matyta revoliucionierius, pažįstamus iš veido ir policijai ir apsaugai; jie aštriai peikė gyvenimo sutvarkymą, darodinėjo, kad ministerio manifestas apie sąaukimą Valstybės Dumos — yra valdžios bandymas nuraminti nelaimių sujudintus gyventojus ir paskui apgauti jį, kaip visados, įkalbinėjo netikėti niekam, kaip tik savo protui.

Ir sykį, kuomet vienas maištininkas sušuko:

— Tiktai žmonės — tikras ir teisingas gyvenimo ponas! Jam priklauso visa žemė ir visa laisvė! Aplinkui iškilmingai surėkta:

— Teisingai, brolai!

Jevsiejus, apkurtęs nuo to šauksmo, atsigręžė — jo užpakaly stovėjo Melnikovas, jo akis degė, juodas ir papuręs, jis plojo delnais, tarsi varnas sparnais, ir rėkė:

— Teis—sin—ngai!

Klimkovas nustebejęs patraukė jį už rankovės ir patylėliais prašnabzdėjo:

— Ką tamsta darai? Juk tai socialistas kalba, po policijos priežiūra...

— Jisai?

Ir, nesulaukęs atsakymo, vėl sušuko:

— Urra! Teisybė...

O paskui, su sunkiu piktumu, tarė Jevsiejui:

— Eik šalin... Vis viena, kas sako teisybę...

Besiklausydamas naujų kalbų, Jevsiejus bailiai šaipėsi, žvalgėsi pagalbas, jieškojo aplink save buryje žmogaus, su kuriuo galima būtų atvirai pasikalbėti, bet, rasdamas savyje malonų, kurstantį užsitikėjimą žmonėmis, duk savo ir mįslijo:

— Imsi kalbėti, o jis išsyk supras, kad aš esu šnipas...

Jis girdėjo, kad revoliucionieriai savo kalbose tankiai kalba apie reikalingumą kitaip sutvarkyti gyvenimą, tokios kalbos žadino jame kudikiškas svajones, plėtojo jas, teikė joms naują prasmę ir jis tikėjo karšties ir drąsiems žodžiams. Bet minkštoje, purvinoje jo sielos dirvoje, suterštoje biauriais išpužiais, užnuodytoje baime, nusilpnintoje skriaudomis, tas tikėjimas augo silpnas ir menkas, jis panešėjo į rachitą sergantį kudikį, kreivakojį, su didelėmis akimis, kurios nuolatos žiuri tolyn.

Jevsiejus gerėjosi gražiu maišto augimu, bet neteko jam spēkų pamylėti jį, tikėjo jis žodžiams, bet netikėjo žmonėms; minkštai užgaudavo jo širdį svajonė, bet jos apmirdavo, širdies dasilytėjusios.

Bailus žiurovas, jis vaikštinėjo upelio pakraščiais ir neturėjo drąsos nei noro pulti į jo sielą gaivinančias bangas. Ir tuo—pat laiku jis norėjo, kad kas—nors nugalėtų, kad kas—nors padarytų gyvenimą ramiau, maloniu ir nurodytų jame ir jam vietele.

Iš pradžių jis negalėjo suprasti, kodėl tai ir revoliucionieriai ir šnipų vyriausybė vienaip bara ministerius, vienaip tvirtina, kad kaž—kas nori apgauti žmones; bet kuomet patįs žmonės išėjo į gatvę ir ėmė kalbėti, Jevsiejus liovėsi apie tai galvojęs.

(Toliaus bus.)

no, kaip atkaklius rėmėjus despotizmo. Bet jeigu krutomųjų paveikslų išdirbėjas norėjo parodyti šių dienų terorizmo darbus, tai neteisingai tokią atsitikimą jis priskaitė nihilistams. Jis matomai mažą tesiinteresavo Rusijos istorija, jei nežino net to, kad Rusijoje nihilizmas jau apie 40 metų atgal palaidotas grabe. Paskutiniams dešimtmečiams terora naudoja Rusijoje nebe nihilistai, bet anarchistai ir kitokios revoliucionierių šakos.

Skirtumas tarpe anarchistų ir nihilistų yra istoriškas. Savo laiku anarchistai nuo nihilistų maža kuo skyrėsi. Bet paskui anarchistai įgavo tarptautišką reikšmę, o nihilistai likę žiaipat Rusijoje sunyko. Už mus carui Aleksandriui II Rusijos sostą (1855) buvo jau labai prisirpusi tenai revoliucijos dvasia. Vienok liaudis buvo da labai tamsi. Revoliucijinės minties vadovais buvo vien studentai ir kai kurie ideališki bajorėliai. Jauzdami, kad reikia liaudies vargai pagerinti, vienok jie nežinojo gerų vaistų, nes patys nepažino liaudies reikalų. Todėl su tvėrė ypatingą savo filosofiją: „viskas kas yra—yra nihil“ (nihil—latiniškai reiškia: niekas; nuo to žodžio radosi ir tos filosofijos pasekėjų vardas—nihilistai). Reikia viskas senas griaut, bažnyčios, religijos, moralizmas, valdžia, dailė, poezija, istorija. Nes jeigu viskas pasaulyje niekas, tai nieko ir nereikia, apart duonos. Mažai jie rūpinosi, ką sugriovus pastatyt, by tik tai dieniai liaudies skurdą užsmagyt, ką reiške ir jų obalsis—„reikalaujam visiems kasdieninės duonos“. Tai buvo, kaip tai pa sakius, rusiškas mišinys socializmo su anarchizmu. Nihilistai Rusijoje patvėrė nuo 1855 iki 1870 metų. Vėliaus, kada jaunuomenė pradėjo buriais iškeliauti užsienių mokyklosna, ypač Šveicarijon, čion ji pasigavo platesnes mintis.

Vieni persitėmė socializmu, kiti anarchizmu. Parkeliaudami tėvynėn parnešė naujas ir moksliskai apdirbtas ideas. Socialistai paėmė revoliucioniskų reformų (—taisymo, gerinimo) kelią, o anarchistai, nors turėjo taip pat savo lozungą, kad: „kada griauai, tai statai“, vienok jų griovimas buvo jau kitokios prasmės, negu nihilistų. Nihilistai skelbė griovimą be atstatymo, o anarchistai griovė ir griauja, kad ant tos vietos atstatyt naują žmonią. Todėl nihilistai ilgainiui nebeteko užuojasmės pas žmones ir jų filosofija pasimirė Rusijoje, nebeįėjusi tarptautiškos prasmės.

Krasos dėžutė.

A. Kriauciunui.— Už žinutes — ačiu. Eilių nedėsi-me. Persilpnos.

Komiteto nariui.— Į vietinius nesusipratimus laikraščiams neišpuola kištis. Bandykite taip savęs kaip nors susitaikinti. Protesto netalpinsi-me, nes tai būtų tik da-

pylimas kerosino ant ugnies, o naudos jokios nei mūsų skaitytojams, nei Plymoutho piliečiams.

Mūsų žingunė.

M. Šeškienė — „Motinos su-nus žuvo kariaunoj“ (monologas). **K. J. Baronas—Virsnis** — „Kova su alkoholizmu Latvijoje.“

Nauji raštai.

Perijodiški nauji raštai: „Draugija“ N 36, „Vadovas“ N 18, „Birutė“ N 4, „Allgemeine Litauische Rundschau“ N 1.

ŠPIKUČIAI.

Jis to užsipelnė... Vienam miestelyj gyventojai sumanė puikiai pasitikti naujai išrinktą majorą, va žinojantį pirmą sykį į rotušę. Ištaisė bromą, apkašė žolynais ir pakabino ant virvės didelį vainiką, su parašu „Jis to užsipelnė“. Prieš pat majorui vaziuosiant iškilo smarkūs vėjas, ir klatingai nunešė vainiką; pasiliko ant bromos tik tai virvė su kilpa. Vaziuodamas naujas valdininkas pro bromą, pakelė akis augštytyn ir pamatė virvę su kilpa, o apačioje parašas „Jis to užsipelnė“. Reikia sau persistatyt, kaip jis vargšas tą parašą suprato.

— Aš kai perku pypkę, visuomet perku molinę — daug geresnę.
— Kodėl?
— Dėlto, kad jai nukritus ant žemės jau nebereikia lenkties pasiimti.

Pajieškojimai.

Reikalingi mainieriai. Mainos randasi Westmoreland County, Pennsylvania. Geležinkelio tikietas iš New Yorko iki vietai \$8. 25. kurs turi but užmoketas prieš išvažiavimą iš New Yorko. Agentui jokių kaštų nereikia mokėti. Atsišaukite pas:

T. H. McDonnel,
296 Spring str.,
New York.

(8)

Jieškau Antano Masiulio paeinančio iš Kauno gub. Sziaulių apskrities, Beisogalos parapijos, Juodupių kaimo. Du metai atgal girdejau gyvenęs New Yorke, o dabar nežinau kur. Malonėkite, kas žinot kur jis yra ar jis pats duoti man žinia šiuo adresu:

F. Syrus,
71 James str. N.
Hamilton, Ont. Canada.

Atyda Visiems.

Parduoda visokias lietuviškas, rusiškas ir lenkiškas knygas; laiškam popierą su pasveikinimais ir čystą; atvirus laiškus (post cards); šaltinius plunksnas (fountain pen); drukuojamas mašinukes visokių prekių ir geriausių trejaną. Užrašau laikraštį „Vienybė Lietuviukų“. Rašydami įdekit ant atsakymo 2 o. stampą. Nepamirškite adreso:

J. Stropus,
30 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

(01)

Daktaras

Aldona Szlupinte-Jankauckiene.

apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.

Nuo 8—10 ryte.
VALANDOS: Nuo 2—3 po piet.
Nuo 7—9 vakare.

Telefonas Greenpoint 8.

Geriausias mokytojas.

Senas priezodis sako, jog patyrimas yra geriausiu mokytoju. Mēs mokinamės patyrimais. Jeigu mēs patį neturėjome niekur progos gauti patyrimą, mēs pasimokina-me iš patyrimų kitų žmonių. Jeigu visi kiti su tuo sutinka, jūs jų nuosprendį priimsite teisingu. Jeigu tamstai neteko vartoti Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro laike skilvio ir kuno silpnūmų, mēs tamstai nurodome tukstančius kentėjusių, radusių patyrimą, kurie šią gyduolę pripažįsta tokiuose atsitikimuose geriausia. Vartoti ją taip greitai, kaip pajusi savo skilvio neveiklumą, apetito menkumą ir nervų silpnumą. Vartok jį esant diegliams, nusisaldymui, prikulumui, vėmimui. Vartok jį kuomet pasijusi nesmagiu, nervišku ir lengvai nuilstančiu. Aptiekuose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Guodotina Rėdytė!

Teiksitės patalpint tuos kelis žodžius į savo laikraštį, mano dėkingumą už išgydymą nuo didžios ligos per guodotiną Dr. Ferd. Hartmaną iš New Yorko, 218 E. 14 st. šiais žodžiais:

Esu labai dėkingas Dr. Fred. Hartmanui už gerą dėjystę, kad man pagelbėję, išgydė ir padarė taip sveiku, kaip motinos pagimdytas. Pirmiau daug nukentėjau ligos skaudulių, nes kas tik gydė nieko nepagelbėjo, per ką labai buvau nusigandęs, o vienok kad kaip nuo Dr. Hartmano apturėjau gyduoles ir čiaiu vartoti kaip buvo prisiūsta, tad ir pasilikau pilnai sveikas ir linksmas, kad net liga daugiau neatsinaujina. Dabar visiems savo broliams, kurie tik geidžia tikrai buti išgydytais, rodyju, kad be atidėjimo kreiptųsi prie pono Dr. Fred. Hartmano. Aš mislinu, kad jis visiems pagelbės, kaip ir man; nei viens nesigraudys.

A. Kudzius,
1702 Wharton st.,
Pittsburg, Pa.

NEPAVOJINGUMAS AMERIKONISKU GELEZINKELIU.

Rekordas dešimtmetines veiks-mės Lackawanna gelžkelio parodo, kad tam laike traukiniai perveže 193,787,224 pasažieriu, keles 65,140,908 milių, ir prieg tam ne vienas pasažierius nepažuvo nuo paprastu gelžkelio atsitikimu. Jai tas rekordas yra teisingas, į ką mēs, neturim priezasties abejuoti, tai tikrai, tas geležinkelis užtarnavo ant pagirimo; tai aišku, kad turi gerą priežinurą. Mēs su džiaugsmu pamenam tą rekordą, ir, gerai butu kad kožnas gelžkelis galetu pasigirti tokiu rekordu ir aplankytu tokiį įsitikėjimą.

Kad tas Lackawanna gelžkelio rekordas atsižymi terptautiskai, matyt iš to, kada tik paminesim kad tam pačiam laike ant Anglijos gelžkelių (laikomus už geriausių) pražuvo 182 pasažieriai, kada gelžkelių kelias buvo tik 37 kart didesnis negu Lackawanos gelžkelio. Jau tas privestas palyginimas gana išaiškina.

Ant pardavimo.

Lietuviškai-lenkiška bučernia ant pardavimo, priezastis pardavimo ke-liavimas į seną kraštą.
258 Wythe ave.
Brooklyn, N. Y.

Apsisaugokite vagilio.

Nesenai į Leechburg, Pa. pribuvo iš Brooklyno tulas Antanas Blurinavičius ir apsigyvenęs pas žmones, išėjus visiems į darbą namiškius apvogė, išsinešdamas viso labo 180 dol. Buvo čia vos du mėnesiai. Jis turja Brooklyne brolių Povilą Blurinavičių, o jis pats turi ženklą šaly nosies prie pat akies, su peiliu buvę perpiauta. Kas jį žinotumėt, mel-džiui pranešiti.
J. Puslis,
Leechburg, Pa.

Box 82.

“VISUOMENE”

Skaitosi sau tikslu suspiesti apie save susipratusių ar tebesusiprantančių nuoseklaus visuomenės demokratizmo šalininkus, bendrai pasiaiškinti įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbti bendrą jiems visuomeniniai-kulturinio darbavimosi būdą. :: ::

EIS IŠ VILNIAUS SYKĮ Į MĖNESĮ.
KAINA:
metams 3 rub., pusmečiui 1 rub. 55 kap., 8 mėnesiams 80 kap. Atskiras numeris 30 kap.
UŽSIENIUOSE:
metams 4 rub., pusei metų 2 rub., 3 mėnesiams 1 rub. 20 kap.
Redakcijos ir Administracijos adresas:
VILNIUS. Užupio (Zarečnaja) g. 16. b. 26.
Lithuania, Russia.

Vis daugiau ir daugiau reikalauja Valsta Severos: tas reiškia kad jie turi ne vale kokią vertę.

Nustok Koset!

Žiemos laike, musu klimate tankiausiu nesmagumu yra kosulis. Įeikime tik į koki rūimą ku yra žmoniu—koks bausis kosejimas! Ar tu turi kosulį? Jaigu turi tai dėl ko ne prašalinti jį

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAMS

kaip rekordai parodo greičiausiai gydo: Kosulį, Dusulį, Uždegimą Gerklės, Sutinimą Gerklės, Dusinimą, Uždegimą Plaučių ir kitas ligas plaučių ir gerklės. Tas vaistas pagelbes ir ten, kur kiti vaistai nieko negalejo sušelpiti.

Prašalina visokio gatunko kosulį. Suteikia lengvą natūrališką kvėpavimą. Prašalina spjaudalus ir visokios baisios ligos.
Jaigu nenori kad tave pagantu pavojinga liga, vartok mūsų vaistą. Prėke 25 ir 50c.

„Su džiaugsmu praneszu“ rašo Stanislovas Bartosiewicz iš Freeland, Pa., „kad Severos Balsamas plaučiam daugiau mane sušelpė negu visi gyduoliai kokius daktarai parode. Prirodijau Severos vaistus daugumai savo pažy-stamu šioj apielinkej ir je visi persitikrino, kad Severos vaistas yra geriausias.

Ant pardavimo aptiekoj. Kada perki persitikrink gerai ar gauni Valstą Severos. Ar jau turi viena iš mūsų kalendorių ant 1910 metų? Jai ne, tai reikalauk jo. Gausi dovanai.

Turek ji visada po ranka!

Ne viena diena neturi buti be vaisto, kuris teip tankei yra reikalingas kožnam name, kuris gydo vietinius skaudėjimus, uždegimą ir sutinimą. Tikrai, negalima apsieiti be **Severos Šv. Gothardo Aliejaus.** Atsakančiai vartojamas išlankinai išgydo: Reumatizmą, Neuralgiją, Traukučius, Sudaužymą, Sutinimą, Ronas, Pečių skaudėjimą, Sunkumą Krutinės ir Sužeidymus. Tankei galima apginti kraują nuo užtrucinimo jeigu vaistas yra vartojamas į laiką. Prėke 50c.

Įpila naują gyvastį.

Silpnybė, Išblėškis, Galvos Skandėjimas, Užketejimas, Nermalumas ir visoki nesmagumai pilvo, kepenių ir žarnų prapuls, jeigu vartosi **Severos Gyvastes Balsamą.** Veikia gerai ant visų dalių kuno, įeina į kožną celą kuno ir duoda jam naują stiprumą ir kartu duoda organizmui gana pajegos, teip kad organai gali atsakančiai funkciuoti. Tai geriausias vaistas išblėškems panelems ir silpnoms moterims. Prėke 75c. už bonkute.

Draugiškas Dantaro patarymas dovanai visiem.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikimą, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius visokioms ligoms, nes paaukaujau visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISKAM MOKSLEI

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio būdo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie žinotų ar nenori žinoti, netėmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarų profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Mātant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad sergantį žinotų kur atrasti tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

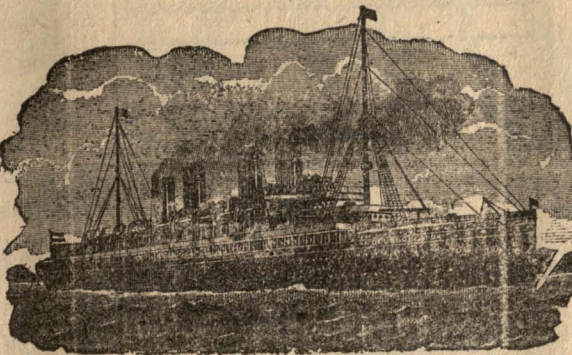
APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo sauzagystės ir iš to ištų nesveikumo, seklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudėgimo. Teip-pat **MOTERŲ:** skausmingų ir nerogulariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimų, gumbų ir visokių moteriškų ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai jums nepagelbėję; aš kad apsimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyvenai. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumas savyje, aš suprasiu, ištirsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausios išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydau dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.
Į ofisą ateinančius, priimu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų.
Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

**DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
AGENTURA**
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas
120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas
224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorteis prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikėtus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

Pajeszkamas visada ir visur per kozna

Čystas turkiškas tabakas kuris kvėpimu ramina visus. Paprastai, toki kvapa tur tik brangi cigaretai, kuriu ne koznas gali vartoti. Męs kad ir padarem juos pigesnius, bet visgi tarpe musu rukeju turime daug bagočiu ir geriausiu kritiku tabako—tas aiškiai daveda gerumą

Turkey Red Cigarettes

Ta, tik dėl musu tabako puikumo jie buvo parduoti—100 kartu daugiau kaip kokiu kitu—ir tas tik, gerumas tu cigaretu pavėlija mum pardavineti juos dešimt už dešimt centu.

Pilnas Kvapejimo ir Lengvas
TURKEY RED Cigaretai budami pilni puikiausio turkiško kvapo, turi visą sunkumą atimta.

Ju sudejimas duoda puiky, net saldų skanumą—tikrai užganedinantį dumą. Prezidentas Suvienytų Valstijų ne randa sau geresnių cigaretų kaip, kurios ir tu gali rukti, Turkey Red Cigarettes.

10c uz 10

Pirk Baxuka Sziandien

Koznam Cigaretu Sztore

Bandik Viena ir Persitikrink Tu Pats

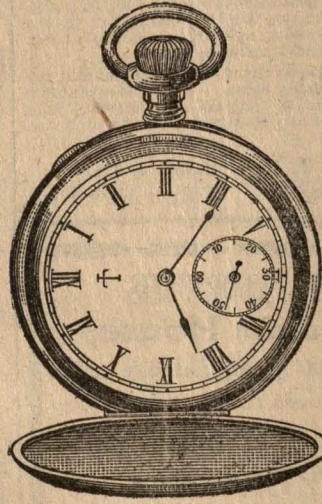
S. ANARGYROS, A Corporation, owned by the AMERICAN TOBACCO CO.

**„VIENYBES LIETUVNĪKŪ“
AGENTAI.**

- W. Sarpalius, Alden, Pa.
- Baltimore, Md.
- J. Luis, 521 W. Baltimore st.
- Lit. National Library, 112 Green st. Brooklyn, N. Y.
- E. Fromas, 73 Grand St.
- T. Jarmala, 217 Berry St.
- J. Ambraziejus, 120 Grand st. Cambridgeport, Mass.
- S. Grütz, 541 Main St
- P. Bartkevičius, 719 Main st.
- Chicago, Ill.
- Jos. Valmeris, 168 W. 18-th st.
- P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
- E. St. Louis, Ill.
- K. J. Baranauskas 452 Collinsville ave
- Easton, Pa.
- Feliksas Raulynaitis, Box 196
- Kenosha, Wis.
- M. K. Petrauskas, 918 Gunie st.
- Montello, Mass.
- B. P. Miškinius, Box 124
- Newark, N. J.
- V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st.
- New Britain, Conn.
- M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
- J. Mažeika, 28 Connerton st.
- New York.
- J. M. Danielius, 64 Gansevoort st.
- Pittsburg, Pa.
- J. G. Miliuackas, % Union Saving Bank.
- Scranton, Pa.
- J. Petrikis, 1514 Ross Ave
- So. Boston, Mass.
- N. Gendrolis, 224 Athens St
- So Manchester, Conn.
- A. Zokaitis, 30 School st.
- Turners Falls, Mass.
- K. P. Szimkonis, box 671
- Waterbury, Conn.
- J. Zementaukas, 39 W. Porter St.
- Worcester, Mass.
- Chas. Zemaitis, 45 Ward st.

BROLIAI, PAS SAVO!

Tikras Lietuviškas
Dziegormeisteris ir Aukorius

Užlaikau visokių Dziegorelių, Lenciugėlių, Ziedų.

JOSEPH MITKOS

Grand & Bedford ave., Brooklyn, N. Y.
(Naujam Grochowskio name)

COPENHAGEN SNUFF

**TABAKAS Ir Jo Moksliškas Budas
išsdirbimo**

Tabakas yra augmuo, ir kaip visi augmenys turi būti žmogui prirengtas. Bet tabakas tabakai nelygus, ir tarpe gerai prirengto tabako ir paprasto pasaldinto yra tiek skirtumo kiek yra skirtumo tarpe gerai išvirto valgio ir per pus-suvirto valgio. Snuff išdirba, arba „prieranga“ turi tokią didelę reikšmę, kaip vyrimas dėl valgio ar fermentacija dėl vyno.

Snuff yra Tabakas prirengtas mokslisku budu dėl naudojimo žmonem.
Kodel geriau myli Copenhagen negu kita kramtama tabaka
Tas tabakas yra išdirbamas savo čysčiausioj formj. Jis turi daugiau priemno skanumo. Jis nepatrotina savo skanumo ir drutumo. Yra ekonomiškas, nes ilgiau vartojasi. Jis nieks nepatėmis, nes jį nereik kramtyti o tik paprastai ymti į burną (tarpe apatinį lygą ir dančių). Jis lieka priemną, čystą pajautymą šaltumo, kada jį pameginsi. Tas tabakas yra prirengtas žmonem mokslisku budu.

Uztikrinam geruma ir czystuma.

Copenhagen Snuff yra padaryta iš geriausių senų gardžiai kvėpiančių tabakų lapų, prie kurių yra pridėta tik tokios daly, kurios yra pačiam tabake ir tyri kvapsningi ekstraktai. Šioj tabakoj yra užlaikytos visos geresnios tabako daly, o karčios ir rugščios tabako daly yra prašalintos.
PASARGA: Imk mažą dozą Copenhagen tabakos, nes jaigu imsi daug, tai tau pasirodins kad jis yra perdrutas. Copenhagen snuff yra tai mažai grūdėliai čysto ir bagoto į skanumą tabako; dėlto gi jie turi daugiau drutumo negu paprasti lapai tabako arba paprastas supiaustintas tabakas, lygiai kaip malta kava yra drutesne negu paprasta arba kava iš pupu.

Copenhagen Snuff yra geriausias pasaulyje tabakas dėl kramtymo.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaip akrotas sudaužytas ant skaiu. Ar kenčiate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsišaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykiu sutepti su **PAIN EXPELLERIU**, PASROVENCIAIS NAMIINIAIS LAISTAIS. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York. *Bemegt ant ant dokerlo — zenkla apovagmeto.*

ISMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki angliškos kalbos, tai pats žinai, kad esi nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori, gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikals, prisiunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: „LIETUVĄ“, „VIENYBĖ“ arba „KOVA“ per metus, teip-pat garsiąją didelę knygą, verstą iš prancūzų kalbos **Baltramiejaus Naktį**, kurios kaina 75c ir teip-pat **Gramatiką-Mokytoją** angliškos kalbos, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintys ir lietuviai, kaip ir svetimaučiai, turėtų gramatiką, išmokyti anglišką kalbą. „RAISTA“ dar galima gauti, siunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas
120 Grand st., Brooklyn, N.

Įant pardavimo MURINE STUBA.

Labai gražioj, lietuvių apgyventoj vietoj, ant 3 lubų ir sklepas. Mokestis gana prieinama. Asabiškai ar per laišką kreipkitės prie **Martus Realty Co.**
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(Šita Bendrija lietuviška).

Iš Europos nuolatos pareina visokiame pasirinkimui knygų rusiškų, mažarusiškų ir lenkiškų; taipgi gražiausių atvirelių (post-karčių), lietuviškų ir lenkiškų. Pardarinėju ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, čianykščius ir iš Europos.
J. MILEVSKI,
120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Vincas Kaulakis

Prašau draugai atsilankyti į mano dirbtuvę. Atlieku atsakančiai visokius darbus staliorystės ir budavimo; malevoju stubas ir popieruoj. Paleravoju pijanus ir zalatiju. Laikau stiklus. Dirbu dėl kriaučių visokias slybatas ir lentutes. Apdarau paveikslus į rėmus.
243 Berry st., cor. Grand st., Brooklyn, N. Y.

JEIGU ESI SUŽEISTAS

Dirbdamas fabrike, keliaujant ar dirbant ant geležinkelių arba kasyklose (mainose), tai dazižinoki pas mane, nes per mane daugelis žmonių gavo atlygint už jų sužeidimus (koliestvas) nuo vieno šimto iki penkiolikios tukstančių dolerių. Klausdamas pas mane rodos per laišką apie savo sužeidimą (koliestvą) pirmiau aprašyk, kaip nelaimė patiko, per kokią priežastį (pričiną), kelintuose metuose, mėnesije ir diene ir idėk už du centu stampą dėl atsakymo, o gausi rodą, kuri Tau bus naudinga. Aš šimtams žmonių pagelbėjau sužeidimų reikaluose, pagelbėsiu ir Tau. Jeigu esi sužeistas, tai kuoveikvau duokie man žinia; nesiduokie kompanijai apgaut.

JOHN W. SAUKAITIS
87 Nassau st., New York.
TEL. 8357 CORTLAND.

SERGEKIS!!!

Sergekis nuo prastų-pigių vaistų, kuriuos netikri daktarai siūlinėja!!!

Mat dabar metų laikas, kuriame žmonės labiausiai serga: todėl ypačius daktarpalaidai ir siūlinėja prastus be vertės vaistus, kurių iki šiol niekas nežinojo ir vietoje gero, tik dangian blogo padaro ir kenkia sveikatai labiau nei pati liga.

APGINK PATS SAVĖ IR ŠEIMYNĄ.

Kiekvienas lietuvis tegul gelbstis pats ir savo šeimyną nuo netikrų daktarų. Neapsigauk ir neatsidiek ant daktarpalaidių, kurie nepažįsta ir nieka jų nežinojo iki dabar. Stebuklingas daktaras, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO, yra visiems gerai žinomas pasasleje. Per 13 metų šiame Institute, išgydė tūkstančius lietuvių, kurie buvo desperacijos apimti; už tai, kad kiti daktarai nežinojo paslaptis stebuklingųjų vaistų priskirti, tik Institute esanti galėjo patirti. Musų tūkstančiai testamontų, liudija apie tai. Žinai, kad šiomis aptūrisi vaistus, kurie rupestingai užrašyti Profesorius šio didžio INSTITUTE, kuris per 13 metų išgydė daug lietuvių. Jug kiekvienas lietuvis žino gerai, kas tai yra COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS ir kad jis yra geriausias, seniausias, ir tai pirmutinis INSTITUTE New Yorko valstyje, kaip vienatinis šalyje, kuristikai gali vadintis COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. Kiti daktarai garsindami ir ką žada išgydyti, beabejojėsi nori, kad gautų dirbti po prielaidą daktaro COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE ir patirti paslaptis, kokie šiomis stebuklingi vaistai išgydymui sergančių vartojami.

The Collins N. Y. Medical Institute,

140 W. 34th STREET, NEW YORK.

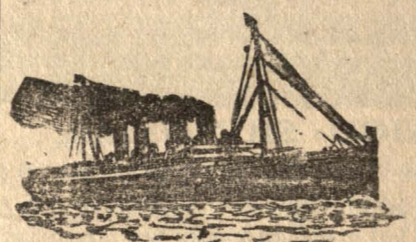
Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 pop. Švent. nuo 10 iki 1. vak. Ut. ir Pet. 7-8 Prisiųsk 10c. markėmis, aptūrisi garsiąją, knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikata" parašytą lietuviškai. Dr. S. E. Hyndman, Medical Direktorius.

Dr. E. C. Collins Uždėtojas

Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepianti cigarai, ir puikių užkandžių. Salė dėl mingių ir veselių. Nepamiršk šios atsakančios vietos, o busi užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Telefonas 8 S. P. V. Obiecinas & Co Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siūniu pinigų visas dalis svieto. Daviernastis (pavedimus rastų) atlikimui reikalų su Masekojos valdžia. Isamniau visokius pinigus ant amerikoniškų ir t. t. Darau apsegerėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliausį užlaikytų kastlegrone, tegu saukinat prie manęs, o as jį lileuosoni. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o buette užganėdinti.

SKAITYK O ZINOSI VISKA. Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o aptūrisi gerusių armonikų, skripkų klernetų, trubų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Cisto aukso 14 K. Šiuobinių žiedų, dziegorių, lenciučių, spilkų, kolcikų, kompasų aukšinių ir paauksuotų, gerų britvų, visokio skirniaus drukavojimo masyvniukų, albumų portretam, revolverių, šaudyklių, guminių lieterių, adresam pečečių, istorišku ir maldaknygų kokių tik randasi lietuviškai kalbai, gražių popierių dėl rašimo gramatų su puikiaisiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tuzinas už 25c 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$6.00. Lietuviška biblija arba šventas raštas senori naujo testamento lietuviškom literom puslap. 1127 drucei abdarja, prekė su prisintumtu \$3.00. Elektrikinis žiedas nuo reumatizmo, sudrutinimo kuno, atgaivinimo kraujo, sutaisimo nervu ir daugybė kito kių ligų. Tūkstančiai žmonių dėkavoja už išgydymą. 14 K. paauksuotas ant 20 metų prekė \$3.00, prasto \$1.00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o aptūrisi šio meto katalogą dykai su 450 paveikslais ir 1000 madingų daiktų. Stornikam, agentam ir pedlioriam paduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaujami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: K. WILKEWICH, 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M Dr. Albertas Kauffman Gydytojas iš seno kraujus. Specialistas nuo visokių ligų. Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kudikių ligas. Galima snsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slavaiškai. VALANDOS PRIEMIMO. nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare. No. 51 N. Washington street Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskas Ziegormeistras. Sziuomi užsiimu jau 18 metų. Pranesu visiems lietuviams, kad užsienio didelių krautuvių visokių dziegorių ir žiedų: kapo tal, laikrodžių sieninių, kiseninių cyto aukso vyriskių ir moteriskių su gražiom kvietkomis ir t. t. Visokių žiedų šilubinių ir šep nesiot vaiknamis ir merginoms s dideliam pasitikimui ir už prienamą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ. Skripkų, armonikų, strunų, klernetų, britvų, drukavojimų maszių ir parasonų. Teipogi dziegorius pataisau. M. MINKUS, kompas Hancock ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Daktaras Tiesu, Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien. 138 S. Washington Ave. Scranton, Pa. Panedeliais ir Ketr. nuo 6 iki 7 vak. Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa ludyjimais (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoi.

Skaitykite ir temykite! Vienas žodis protingam geriaus kaip dešimtis žodžių neprotingam. Laikykitės seno aptiekoriaus, senei žinomo visiems po šiokiū adresų: H. A. Medoff, 151 Metropolitan Avenue, BROOKLYN, N. Y. Vienas senas prietelius geriaus už du naujų. Pas mane visada galite gauti EUROPIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS GYDUOLIS už pigiausę prekę.

PLYMOUTH NATIONAL BANK, East Main st., Plymouth, Pa. KAPITOLAS.....100.000 PERSIVĖRSI.....60.000 Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausia užtikrinta urdiška banka. John R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-Prezident. G.N. Postlethwaite, Kasterius.

Puikiausia užeiga Lietuviams Union City, Conn., pas ANTANA KULVINCKA Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Du biljardai zobovoms. 68 Anderson st., Union City, Conn.

Antanas Staszauckas. Latkaupukioje vietoje Salluna, užlaikau sika niausius gerimus ir kvepičius Cigarus. Lietu viai nepamirskite atsilankyti pas savo vientauti. No. 2 Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA. Jonas S. Lopatto, Atorney and Counsellor-at-Law (Lietu vys advokatas pabalgis Pensylvanijos Universitetas), užsiima varymu provų visuose telmauose. Ofissas ramaose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA. Telefonas naujas Ofiss 37 Residencijos 1284-R.

New Phone 4023-2. Lock Box 48. CHAS. ADAMS. Laikau agenturu, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siūniu pinigų visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI. Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atraziavę iš kitur, nepamiršk šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Prielaim Central Dypa

LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO, palei lietuvišką bažnyčią, Plymouth, Penn'a. Skanus alus, puikiausia arielka, visokis vynas, porteris, elius ir kvepianti cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Naujausiai ištirti vaistai. Piankų sulakymai ir atgaivinimai, nuo papuezkų spuogų, niežulio, egzemos, keleto pavidių gyduolis ir gydymo budat. Geriausias gyduolis nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atleidimui pailsuotų kojų, ką Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formulą. Prof. Brundzo gyduolis yra qvarantuos Vaistų ir Miesto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį szių vaistų išradėją su pagerinimu ir dadedjimu substancijų visizskai neuzkenkiančių sveikatai ir sistemai; jokio negali būti pavojaus, tas uztvirtinta męq prisieiga ir szios szalies istatymais. Taipgi isziuzisime pia czias informacijas, kaip sustabdyti silkinimą piankų ir atgauginti ant iszplikusios galvos, kaip iszsiudyti ir iszvalkinti pleskanas, papuezkus, de derivias, niežulį, egzema ir kitas odoos-skuros ligas, ant kurių mes esame specialistais is savo gyduolimais. Bus isziuzyta jums iszazaiszinimal ir daroymai, kaip szimtal tūkstančių iszgydydė. Apraszky istoriją savo ligos, o gausi visokias rodias dykai. Beto szios informacijos ir taip kiek vienam reikalingos, todėl linėdina, kad jos ras tųsi koznamame name, apseugotų žmones nuo ap gavių ir succedytų szimtus dolerių.

Prof. J. M. Brundza & Co. 900 Broadway, B'klyn, New York.

JOS. ANDRIUSZIS Sinclair House, Didžiausias ir puikiausias saliu nas, geriausia užeiga lietuviams 85 N. Main St. PITTSTON, PA.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoia DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistizską iszdirbimą. KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apreikszti guo dotiniems Kunigams ir guodoti. Draugystėms, kad asz dirbu wius augszciaus paminėtus daigius Figiausei, Teirngiausei ir Geriausei, nes per 30 metų szimdamama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galu wisę padirbt pigiau ir geriau ne gazi kiti fabrika. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejeskok rodos pas kokius nemokitus žydėjus ar kryziokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynuų ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento. Turime gyduoles nuo visokių li dq, kokios tiktai randasi ant svieto taip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų. „Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį. Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, apraszky savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet to nesigailėsi. Adrisuk: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nik. P. Zelwis LIETUVIZSKAS GRABORIUS Išbalsamuojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščynoms. Ofissas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanus aluči, porterio ir kvepianti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šep susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ.

P. V. ROVNIANEK & CO. Seniausias Lenkiškai-Slaviškas BANKINIS NAMAS Uzdėtas prieš 21 metus. KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y. 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa. 805 North Water st., Connelville, Pa. TAUTIEČIAI! Jeigu norite siųsti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba — Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siūnčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Pium, Liban ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą. Su bent koku reikalu kreipkitės ypataškai ar per laišką: P. V. Rovnianek & Co., 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Iszgydytas ISZ 10 METINES RUPTUROS. John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsauk atsitikimą kuris visus užinterenosos. Perėjo keturi metai Apriliuje š. m. kada atsišaukiau pas Daktara O'Malley in Wilkes-Barre, ba kentejau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas o su didele nebegale galėjau baigt savo darba. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didele kvalyistė misliit jog Ruptura duosis išgydint be operacijos (as esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., apie gydyma Rupturos per Daktara O'Malley, nusidaviau in ofisa in Wilkes-Barre, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimu, bet nenorėjau in tai itikēt. O dabar nežinau kaip išreikšti savo dėkinguma už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturiu metu nenešiojau joki dirža norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padekavoju Dievui, o po tam Daktarui O'Malley Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periška dos per mano Kemišką-Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galu gvarantyti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie kę šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs. Atsiųsk 2c. markę o gausi knygutę su abrozėliais aprašant mano budą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokēt, tai duodu ant išmokėsčio. Prekę užganėdinanti. Prisiųsk pačtine markę už 2c. o aptūrisi daktarškį knygutą su abrozėliais už dyką. Dr. O'Malley 158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa. Cia rašoma ir kalbama Lietuviškai ir Lenkiškai.

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinetojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokinētis skaityti ir rašyti be mokinetojo 15c. Naujas Budas mokinētis rašyti be mokinetojo.....10c. Aritmetika mokinimuisi rokundy, su paveikslais (apdaryta).....35c. Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, New York City.

Lietuviškas Dziejornikas Sziuomi užsiimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusies laik rodžius, sieninius, pastatonių ir kiseninius vyriskius moteriskius, aukštinis ir sidirinius retėžėjus, visokius žiedus, apikas, auskaris ir branzalietus teipgi vintėivonei žiedus, sode du literas, dienų, mėnesi metu su vardais dykai. Teipogi tai sau sine vieno paminėtus ir n paminėtus daiktus. Gausite už pigią prekę snatsakanė rasyte. Norinti uželorderiuot laikrodžių aukstnį ar sida brinį, ar paalzenota, tegul prisindžia savo tikra adresa ir 30 ct., o mes prielism ant Expresso ir peržiurėjas gali užsimokēt pinigus ir pastimti. VINCAS URMANVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

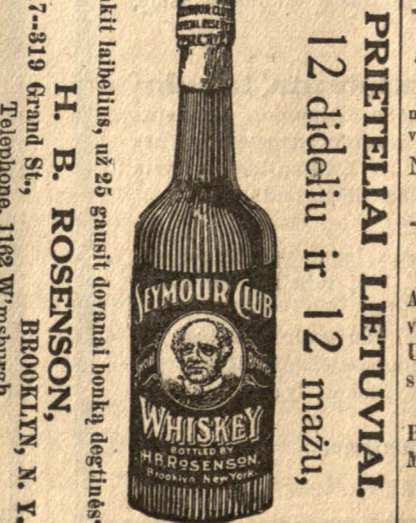
PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROZŲ. — Darbą — atlieku puikiai už prienamą prekę. Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau. G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y. (tarpe So. 2-nd ir 3-rd st. du bloki nuo Grand st. Gerlerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare. Utarniškais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

LIETUVIŲ ŽINOMAS DAKTARAS. Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio, D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo OFISO VALANDOS: TELEPHONE: 8-10 A. M. 1-2 A. M. 1950 6-8 A. M. GREENPOINT. DR. H. MENDLOWITZ 271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 1284-R. PUKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO. Geriausia užeiga lietuviams. Salė M itingams ir Susirinkimams. Priek tam laikau kriaučystę. Ste liuotus siutus dirbu pagal naujausia madą, už prienamą prekę. Reikale nepamirškite savo lietuvių. 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS pas JonaKulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI. 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Prinkit labelius, už 25 centus dovana bonkų degintis. H. B. ROSENSON, 917-919 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1182 W. mshingh.

12 dideliu ir 12 mazu, PRIETELIAI LIETUVIAI.